

د ۱۳۵۱ لمریز کال

د وږي مياشت

شپږمه گڼه

پرله يسي گڼه ۱۴۳

د لاسيس کال ۱۴۴۹

Kandahar. Kabul  
Vol.13, No.6, Sumbulah 1351  
(August 1972)

کڼه

نظراغایت وخت

اشمتنی خپرونه



اعلیٰ حضرت شهید سید محمد نادر شاه غازي  
د خپلواکي د پرتله اخستلو د مهرکي ستر  
قهرمان او د هیواد ناجي

د د محبوب پو او الله معظم همایو ابی اعلیٰ حضرت  
هيواد د خپلواکي ستر حامی چې د شاهانه ذات  
مهر قیادت لاندې د ژوند په ټولو مهالو او معنوي  
حوکمني د گران هیواد زیات پرمختګونه په  
خه شوي او اوس هم موږ د انکشاف پر خوا  
چټک ګامونه اخلو

د پوی گڼې پېښه ۴۹ افغانی



# په کندهار کې د هیواد د خپلواکۍ ۴۰ کالیزه په ځانګړو مراسیمو و نهانځل سوه



د دې لومړۍ ورځې د هیواد  
د خپلواکۍ د پېر نه اخیستلو د ۴۰ کالیزې  
سره پر ایزه د دې د عسکري رسم گذشت  
په ځاندارو مراسمو و نهانځل سوه ۴۰

د عسکري رسم گذشت تر شروع  
کېدو دمخه د کندهار والي چاغلي  
سلطان عزیز لږ ګړیاو د ټول اړورو  
قوماندان ډګر جنرال اډکان حرب  
د سید د ګار د وطني سلام ټول او  
هنه یې ممانه کړه، وروسته له دغه  
د کندهار والي او د ټول اړورو قوماندان  
د موټر په سوله یي خپل مخصوص کمپنه  
تشریف اورد. په دغه وخت کې پاچاهي  
ارمان چې د شاهانه دعا بای په ټول  
سادسوي د کندهار د والي له خوا

د کندهار والي چاغلي سلطان عزیز لږ ګړیاو د ټول اړورو  
قوماندان ډګر جنرال اډکان حرب د سید د ګار د وطني سلام ټول او  
هنه یې ممانه کړه، وروسته له دغه د کندهار والي او د ټول اړورو قوماندان  
د موټر په سوله یي خپل مخصوص کمپنه تشریف اورد.

واوښتل سو او د رسم گذشت هر ۱ سم  
شروع سول.

د دغه مراسمو د نندارې د وړاندې  
ملکي او عسکري عالي رتبه ما موزین  
د هندو پاګستان قسلاڼ په کندهار کې  
او سیدولکي پښتونستان او د زیات  
شمیر خادجیان او په زرګونو ځوانان  
احمدشاهي واک په توره وخوا کې  
نځای نیول وو.

د مراسمو په پای کې د کندهار والي  
او شمیر عسکري صاحب منصبانو د ښار  
مخورو او د پوهنې شاګردانو په مرات  
د رواړه کې د شهیدانو په مزار باندې  
د ګلو کېږي کښېښودلي او د هغوی روح ته  
پر دوعادې وکړې.



د شاهانو اړورو یوه پلور قلمه د رسم گذشت په حال کې ایډل  
کېږي





مرحوم و الاحضرت غازي سپه سالار سردار  
شاه محمود خان دایوار فاتح



د کابل فاتح و الاحضرت سردار دال شاه و لوی  
خان غازي چې د خپلواکي په بهر که کښی لی  
لو په برخه در لوده



د خپلواکي دستر ویاړ خلی





۱۳۶۵ سال دوی میاشت

# موزن خپلواکی د ستر نعمت خاوندان یو

خپلواکی د هر څه بشري او بين المللي حق او  
دولت لوی نعمت او عالي اهتمام دی او تر ټولو غټه  
ولس د دې نعمت او اهتمام د دې چي په دغه لار کښي ئي  
لډا گاري کړي او تر مالولو او سرولو تير  
شوي وي.

افغان ولس بوله هغو ننگياليو او پر خپلواکي مينو  
پور د لو غټه دې چي د پزړو سلطه ئي هېڅکله پرغان  
نه ده منلي او تل ئي د خپلواکي او عالي وياړ ژوند  
کړي او استعماري طاقت غټه وخت غلبه پر ټينگه  
کړي ده چي دوی ئي په خپل منځ کښي سره اېډلي او  
د بي اتفاقي له کبله ئي کمزوري کړي دي.

دغه وخت چي دوی اېډي په پخوا لوبډلې استعمار  
د لاري پر لاري و پر غوځېله مرگلي او د هند ستر  
هېواد ئي تر اسادت لاندې راوستلي ؤ د موزن پر  
هېواد ئي د دې هکله لږ کښي وکړه او درېم هل ئي  
غلور پنځوس کاله پخوا په د تل او واته کښي د موزن  
د ستر پښتون اعلي حضرت شهيد محمد نادر شاه غازي  
تر قيادت لاندې د افغاني مجاهد پټو د لاسه سخته ماتو کړه.

او د موزن عالي خپلواکي ئي ومنل.  
خو هکله چي استعمار د موزن په منځ کښي د تفرقي  
او بي اتفاقي تضم پاشلي ؤ نو هر کله چي موزن د خپل  
هېواد په اصلاحاتو بوخت ؤ غلور غلوېښت کاله دمخه  
د استعمار په ټولنگه د مرتجع او خاېنو عناصرو له خوا  
د اعلي ائز د دود منځ ته راغي او موزن ته ئي مادي او معنوي  
زيان ورساوه او د که اعلي حضرت شهيد محمد نادر شاه

غازي ته پورته وای د موزن خپلواکي د لاسه تل.

اوس د پينځه سرخه موزن د خپلواکي د ستر نعمت  
خاوندان او د خپل د پيو گرات او ترقي غوښتونکي  
پاچا تر سترقيادت لاندې د خوښي او آزادي د واده  
تير و او د دود پنځو کلنو اقتصادي پلانونو او لکتافي  
پروژو د تطبيق له کبله مو د هېواد زراعتي، صناعتي،  
عمراني، اقتصادي او لوري مدني چاري پراختيا مومي  
او د موزن د خلکو د ژوند پخه ئي اډ ولي او د موزن  
پر قومي اجتماعي او عالي ژوند ئي زياتي اغيزي کړي  
او د خلکو د ژوند موزن په ورځ سپړي.

هو د موزن ننگياليو پلور و نو خپله عالي خپلواکي  
د پېرالي او سرچنداني په برکت بيرته خپله کړه او  
موزن ته ئي د اعانت په توگه وسپارله او موزن ته هم په کار  
د دې غټه دین ورځي د علم او کمال لار په ژور رسانو  
او د خپل هېواد د لوړ وياړ په لار کښي تر خپله وسه پورې  
کوښښ او علم لوب وکړ او د خپلواکي کښالو په لار کښي  
د حکومت سره خپله همکاري وکړه سيو و پايد په خپل منځ  
کښي او هر څي شو او طبع و سترې دولس خدمت د معنوي  
د هېواد او لوړ هوساينې په لار کښي اېښاد او فدا گاري  
خپل شعار و گرځولو او هېواد د هېواد ئي معظم اعلي حضرت  
تر سترقيادت لاندې د عصري پر مختيگت او د هېواد  
ته ورسو.

غلام محي الدين ايوبي

## د کندهار مجله

دا مجله تر خاوند: د طلوع افغان نشراتي موسسه  
د مسئول مدير وکيل: غلام محي الدين (ايوبي)

## ليکونکي پاته

عبدالله دوس (نرجيب)

احمد (راشد)

عبدالله (امين)

ميرمن هلاله (اخکزي)

طباعتي همکار: تحلمي (بارک)

اداره: د شهيدانو واپ

د تېلفون نمبر: ۲۸۸۴



## پښتونستان

### د پښتنو اوبلو خانو هیواد دی

د دې اوبلو سره پوره هند د دې او غمشر پکې لوړ او  
د پښتو اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د پښتونستان د افغانستان او پاکستان تر منځ پروت  
او د پښتون او بلوڅانو تاریخي سیمه او د پښتو دې او د  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او

د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او  
د دې اوبلو سره د دې او غمشر پکې لوړ او





تهیه کورالکی : «قند بلوال»

## تور سپتمبر

تور سپتمبر یا ایلول لاسو د فلسطین د کمال د وگااو  
 د موسیو هغه یوه موسسه ده چې د وورز حبش تر لار  
 د ورونی لاندی فعالیت کوی. دغی موسسی د سپتمبر  
 په میاشت کې یو مهم فعالیت وکی نو په همدی لمانځه ای  
 د تور سپتمبر موسسه پولي، ذکر سوی موسسه په ۱۹۷۰  
 کال کې د سپتمبر په میاشت کې پنځه الوتکی  
 د بین المللی هوایر لارو هغه وخت پولي چې د غلو پنهو  
 الطور عکود د جلی هغه پوړی ۱۵۰ اسرائیلو ۷۰۷۰۰۰ الوتکه  
 د لندن هوایی وگرته ولاده او پخله لیلخاله چې  
 د دغی الوتکی تفتول په غاړه درلودل هم په اووه وی  
 الوتکه کې د لندن هوایی وگرته وورول سوه او هله ای  
 بندی کول. د فلسطین مبارزینو د وورز حبش تر  
 لار ورونی لاندی د امریکا یا اور ۷۴۷۰۰۰۰۰ الوتکه د  
 قاهری میدان ته وختول او پر هغه های باندی ورو چاودل  
 دغه ونگه دری نوری الوتکی په اردن کې د رتای  
 وختول او هغه ای هم یو په بل پس وچولی او هم ای  
 د اسرائیلو ۱۰۰۰۰۰ وورز شکاران د موایخ د بین المللی  
 لارین هغه د سپتمبر په میاشت کې وختول د تور سپتمبر  
 مبارزینو د وورز حبش تر لار وروهای لاندی داسی  
 حیران الوتکی کادونه کې پدی چر دوی دغو فعالیتو  
 لپاره وال په حیرانتیا کې اچولی دی هو میاشتی دغه

د تور سپتمبر مبارزینو د اسرائیلو د هوایی وگر  
 پر تر مینل حملو کې د اویا هغه پیښه کې ای د اسرائیلو  
 میده اوقیان کول چې د تور مودی موسسی د هغو کادو  
 هغه شمیرل کیږی. د تور سپتمبر د موسسی فعالیتونه  
 پت او په ویره چټکی سره ای های ته د سوی چې حتی  
 د فلسطین د آزادو د پښت کمیته هم دغه هغه وی  
 خبره د اوهم نومودی موسسه د مرکز کمیته لار وروای  
 په هغینو کادو کې نه منی. په مرکز کې کمیته کې  
 د وولو کمال د وگااو غړی شامل دی. د مرکز کمیته  
 مشران لار وروایکی یاسر عرفات دی. هغه وخت چې  
 د تور سپتمبر مبارزینو دری بین المللی الوتکی د رتای  
 ته وختولې نو دا الفتح د موسسی د اوس یاسر عرفات وویل  
 چې ده د دغی الوتکو د تفتولو هغه کوم خبر تارم  
 وروسته تر هغه یاسر عرفات د تور سپتمبر د موسسی  
 د مبارزینو هغه وخت وچول چې نومودی دری الوتکی  
 په زرقاتی وخت چاودلی. عکود سپتمبر مبارزینو  
 د یاسر عرفات دغه خبره ونه منل او نومودی دری  
 الوتکی ای د زرقاتی وگر کې وچولی. د مرکز کمیته  
 کمیته دوی دغه عمل چاره په اوه په همدی سبب سره ای  
 د تور سپتمبر د موسسی غړی د مرکز کمیته  
 هغه وایستل.

دغه تر هغه چې د فلسطین مبارزینو او د اردن  
 د نظامی قواو تر منځ جنگ شروع س، د وورز حبش  
 د اردن د شتون د مجلی خبر یال ته داسی وویل: «د غلو  
 عکود د سپیدلو د پاره د وروسی حوسمی چکری  
 مرکز کی کول»

د اوهم یاسر وویل سی چې وای دغه مبارزین الوتکی  
 تفتوی او د اسرائیلو په هوایی وگر باندی حملی کوی  
 اوهم دغه ونگه د اسرائیلو سپودی میزان د موایخ  
 د بین المللی لوی هغه په تینځه وای:

هر ونگه چې دغو مبارزینو د اخیړه هووادی په  
 واکه احلان کې پده. چې د الوتکو د تفتولو هغه  
 مو مقصد دای د موسسه هغه مبارزین چوسی  
 په اسرائیلو وکسی د آزادی غسوه تلو او په



هينوارو پايي هيوادو کي دالو تگود تهنو او په گناه سره  
بنديان دي بايد له بندي خوشي شي له دي امله مو  
د هغو هيوادوالو کي تهنو کوم چي دمو مبارزين اي  
په خپلو هيوادو کي بنديان کي دي .

د تور سيمير مبارزينو په (۱۹۷۰) کال کي  
د فدرالي المان سويس او انگلستان لورکي زرقا ته  
و تهنو لسي او د هغو دغه لور تگود  
او مسافرو پهنو په عو ش کسي نسي د خپلو  
بنديانو خوشي کول و غوښتل .

اوس هم د تور سيمير مبارزينو د موخيخ د بين المللي  
لويي هغه د اسرايلو اته ورځه کاران تهنو اي دي  
و د دغو اته ورځه کارانو په بدل اي کي د اسرايلو هغه  
د خپلو ۲۰۰ مبارزينو خوشي کول غوښتي دي .

کله چي د تور سيمير مبارزينو د دي بين المللي  
لورکي زرقا ته تهنو لور د تل اييب پر هو اي دگر  
بالدي نسي حمله وکړل او د پروکهي نسي مره او قبيان  
کړل ، همدغه ورنگه د اته ورځه اسرايلو د زشکارانو تهنو ل  
د موخيخ د بين المللي لويي هغه د دي سيمير سول چي  
زيات ارو پايي او هيني عربي هيواد و نه د تور سيمير  
پر مبارزينو بالدي بدو او او د دي مبارزين  
ملاست و بولي .

کوم وخت چي د تور سيمير مبارزينو په موخيخ کي  
پر اسرايلو ورځه کارانو حمله وکړل  
او په اول هل اي ۲۰۰ تنه او په دوم هل اي ۹۰ تنه اسرايلو  
ورځه کاران مړه کړل او په دغه پيښه کي د تور سيمير  
د مبارزينو هغه هم بنديان د اسرايلو منجه د او د غوا  
يا په بل روايت سره د فدرالي المان منجه د او  
و وړل .

خوسره ته دغه هينو عربي هيواد و برنو مو د و  
مبارزينو انتقاد و او کي ل او د دوي دغه عمل نسي و غندي  
که د اي خلک په عادلانه ډول سره شترگي خلاصي کي  
او وگوري نو دا به چو و نه معلومه سر چي د فلسطين

بيچاره خلک د (۲۵۱) کاله کي چي د خپلو کور و هغه  
خپل صوي دي او په سوهيد و تگود د تگي ژوند کوي

هغه هو اي او همکسي حملي چي د اسرايلو د غوا هغه  
د فلسطين پر مهاجرينو بالدي کي چي او د فلسطين خلک  
د خپلو کور و او همکو هغه په ژور اېستل کي چي او د دوي  
ماشومان او سبين ه بري پيله کومي گناه هغه قتل

ما کي چي او د لي هينورک د اسرايلو پر دغو ظلمو بالدي  
احتجاج نه کوي او نه اسرايلو ته بد و اي ۲۰۰ په دي توگه  
د فلسطين خلک د اسرايلو د غوا و د ظلمو هغه په

مذاب سول ، نو په بولي دما لېشوي لاس پوري کي چي پيل  
د غوا لېشوي هغه نسي کولاي خپل بنديان او همکي د  
اسرايلو غوا و د غوا خلاصي کي د فلسطين د  
مبارزينو پر دغو غوا لېشوي هينو هيواد او احتجاج وکي

کوم چي دوي د اسرايلو د دي ملگري دي او پوه بله  
خپلي منافع سره ساتي هغوخت چي د تور سيمير مبارزينو  
د فدرالي المان سويس او انگلستان لورکي زرقا ته

و تهنو لوي او ملته اي و چو اي هغو هيواد و چي د  
اسرايلو سره د دي مناسبات د لودل او د دوي ژوي  
ملگري و او د تور سيمير د مبارزينو دغه عمل نسي و غندي او  
احتجاجونه اي پروکړل کله چي اسرايلو د خپل انتقام

اېستلو په غرضي پر فلسطينيا او بالدي سختي هو اي او  
همکي حملو شروع کړل او د اردن د دود غربي  
ساحل او د غوي (۴۵۰) تنه اي بنديان کړل او پر هغو بالدي

اي هر ډول ظلمو ته کول او د نوموړو هيواد و د غوا  
پر اسرايلو کوم احتجاج او پد و نه ويل سول کله چي  
بياد تور سيمير مبارزينو د تل اييب پر هو او دگر حمله  
و کړل اسرايلو هم د دغه انتقام اېستلو په بدل کي د

ليتان پر جنوبي پر غوا بالدي سختي حملي شروع کړل اي او  
د اسرايلو د غوا حمله په نتيجه کي د فلسطين په  
صو کوچنيان او سبين ه بري پيله گناه هغه و وړل سول

او هغو هيواد چي د فلسطين د مبارزينو هملونه به اي  
قتل او پر هغو به نسي احتجاجونه کول او اي د  
اسرايلو دغه قتل عام و نه غندي او نه اي احتجاج پروکي  
او حتي د هغو سره بي مرسته کول او د هغو ظلمو اپاره

نسي دوي اسلحي پرا برو لي چي اسرايلو کا ميا ب کي او د  
فلسطين بيچاره خلک ته پناه او پرياد کي ي .

د پاته په ۲۱ مخ کي



د قیض محمد د وزیري غیږ نه او ایکنه:

# ستر ملي قائد د تيارخ يوه کوب

## حاجي مير ويس خان

مير ويس خان د پشام خان لوی به قوم هو ننگ به  
۱۰۸۴ هجري کال د کلان په انگر کی زیږېدلی دی.  
د مشر تر هغه چې د آزادۍ غوښتنی عالی سیاسي قومي انکسار  
د مير ويس خان په فکر کی های وپیس، ده دیوه ډیر  
لوی تیار په نامه شهرت در لو دود لو یو لو کادونو  
په ډیر به یی د هندخوا نه تجارت کاوه میر ويس خان د  
تر می او ملا می طبع خاوند و دده مشین فکر، لو د اخلاق  
سفاوت او مروت هر چاته هر گنده و سر پر، یردی قدر لو

مهم او دغه صفت چې د مير ويس خان سره  
ای په مشر توب او ملی مقاصد او سیاسي  
میدان کی به هر سخته کول دده فصیح  
ډیر خوږه وینا او جذاب لطف و.

میر ويس خان دیوه پختانه مشر  
او ملی قائد په حیث او پیادو فتنی  
هسکر په نامه پید او میر ويس خان د خپلی  
سلسلی په اعتبار کوم کار نه دی کړی



لکه په د خپل مستقل شخصیت هغه لی  
کار اخستی دی. میر ويس بالذات د لوړ شخصیت او  
حساس دماغ غښتن و چې د پښتنو د ملت د رڼ او پورت کی  
او پختانه ای د پردیو د ظلمو هغه خلاص کړل هغه وخت  
چې مغوی پاچا، ظالم کرگین په کتند هاد کی مقررده کړ

او دغه ظالم کرگین د هېڅ ډول ظلم هغه د پېغ ونه کی  
په دغه وخت کی پښتنو مشرانو د ولودی کله چې  
میر ويس خان د کرگین دغه نا وړه د ظلمونه د پښتنو په

مقابل کی وایدل او د پښتنو د خلاصو ای د پاره د هر ډول  
کوږښت هغه کار و اخستی او د خپل هغه لوړ سیاست په  
نسبت ای مغوی اشغالگر و نه تر ایده ماته و وکړ ل او د

پښتنو غیر اتمند قوم یی و ځو و له یی ی نه  
و د و پښانده.

میر ويس خان اته کاله د پښتنو ملی مشر توب کی او  
لو لو خلکو په میر ويس ننگ و ډله ویل چې تر اوسه پوری  
هم د میر ويس ننگ په نامه یادېږی او په اوکته سره  
شهرت لری د پښتنو دغه ملی قائد په ۱۹۲۷ ه کال کی  
د قات سواود کتند هاد د کوکران په سیمه کی د پېغ سو.  
اوس هم دده مزار ته د پښتنو او اوچکی د حاجت

غریب لود پاره وږی او تر هر هغه دده  
ځمکې دده د کتبی دالند یی تر ستر کو  
کېږی.

د ننگ ځو ځه په می هر هڅوی  
که په سله هر که پر مزار راشی هېڅه  
میر ويس خان هلا و نه او د و  
مغایو و ستر سیاس او د پلوه مات و چې

د خپلی بالیسی په نتیجه کی ای د اسلمهان  
د ر پاد تر خپل سیاسي افو ځلاند یی و و ست  
میر ويس خان د اسلمهان په دریا و کښی

کوم وخت چې میر ويس خان اسلمهان ته ورسیدی  
دی ای قوی او غښتلی گارچ نه و سپاری هودی هاته  
بندی و سانی او غوړ و دی پر له پسې په بند کښی و په  
دی وخت کی د ایران کا پیته دده سره بند پیته و و ډاډه  
په ستر که و و ته کتل مگر بیا هم د پښتنو ن میی و په

دی بریالی سوچن دیوی کا پښی انکسار و د مغلوب  
کړی.



و روی لفظی و دوسته صدر اعظم میرویس خان به داسی  
وایل «استا به باره کی دکنده مار هغه بو مکتوب د اعلی  
و شکله چی تا به پله ددی قابل بولم توخو ایش کوم  
چی ته به پله حقیقت درویه اعتراف و کړی»

کوم وخت چی صدر اعظم میرویس خان ته دا خبری  
کړی نو میرویس خان ته چی د اسفهان د دو پاد  
امرا او بی اتفاق به معلوم و دای غوچتل چی  
ه وواتی بی وخت کی صد اعظم دده به طر ادا دی  
د اخله و کړه او دای وایل

«نه باید د مصوب او هغو ظلمونو له مخی چی گر گین  
تاسو تاسو و کړی بی کار و اعلی باید حقیقت د معنی  
او طبیعت و د کړی اوله یقین ارم چی ته داسی سی ی  
به ای چی خلای له حقیقت به ه وواتی»

میرویس خان چی ددی دغه اتفاق او بی اتفاق  
ایدل دای مناسبه و کول چی نور حقیقت هغه  
برده ایسته کړ او دشتیا او د امنیت بیان کړ او د وایل  
چی به خبر و شروع و کړل «تاسو دما هغه د حقیقت پوچتنه  
کړل اوله هم بهتون به باید حقیقت و وایم هغه ا دی

که گر گین ه وخت نور هم به کنده مار کنی پاته سی  
کنده مار و طبیعت به چی بر خراب شی هکله چی گر گین  
به دی له دی قاهره سوی چی خپل حاکم ادا و کړی او

چر بوه صحیح قانون لاندی ای دای او هم ای د ویر  
ای و لود ادا ای نصب کړل او د هغو اولادونه ای د خپلو  
مسکرو سره کړ چستان ته ولیرل او به دی وایل ای  
کوچن کاوه چی هغه پانچان شی مکرمانه پریندو دل

خوچه کم وخت چی دی چی ورو ای سره یو های کی او  
د مسکر هم ولری تو آ تا د اخطره نسته چی دمنده  
حکومت سره موافقه و کړی

کوم شی به دی چی گر گین ددی مو افقی هغه  
و کړل وای وای پانچا گر گین پر های د خپلی کا بیچی  
هغه یو لایق او تجرب به کار ولیر چی له خپل دین

اصحاب او ملت هغه وی د کنده مار د پاره له پاکي  
چر لمر سپینه ده چی یو وخت به دایست و طر ته سی داسی

موقع به ا کړی چی د پانچو دورانی او خرابی اسباب  
او غل د ا غوږی کړی»

میرویس خان چی په هغه مجلس کی دغه پوښته خبری  
و کړی د مجلس و لو خلکو په پوره غوږ او دقت سره  
واوړیدلی د دیوان بیگانه طرفه ادا چی د گر گین چی  
د دی ملگری و و او د هغه سره ای به مناسبات در ا وړل  
د میرویس خان په دی وینا سره چی بر خراشینی سول او د

پلی خوا هغه صدر اعظم طرفه ادا چی د میرویس خان  
ددی وینا هغه چی بر خوسته له سول او د میرویس خان  
سره ای د اقول او وعده و کړل چی د دیوان بیگانه  
د پانچو به مقابل کی به موخ تا تر چی بی اندازی حمایه کړی و

نو کوم وخت چی میرویس خان د اوینا و وایل  
چرخو شعاله سو او ده هم د خدای (ج) هغه دا خبره

غوچتل تر هغه وروسته به میرویس خان په هر های کی  
چی بر استیصال کیدی او د صد اعظم وای به دده چی بر  
احترام کاوه دغی وای ته یو ازی دای چی د میرویس خان

چه احترام کاوه بلکه د میرویس خان شفاعت ای پانچا ته  
و کړی او د گر گین ظلمونه او ناحقن ای وایله پانچا ته  
هر گنده کی کی او د فادس یا چان د میرویس هغه  
خوچی او داضی کی به انچه کی یا چا میرویس خان

د بنده هغه و بهیچی بی وخت کی که میرویس خان  
غوچتلای هم ای کولای سوا ی چی کنده مار ته داسی به

خود فادس د وایل بی اتفاق دده به فکر کی او د خیال وایله  
بیدا کړل چی به هغو کړه به یو ازی دای د آ دای د ازی  
بلکه د بیشتی خاوری و سمت او بر اخوالی ای هم به نظر کی  
ایو لری

میرویس خان دوی میچی نوی در لودای لمری  
قوه تر سرما به او د و هغه دای سیاست او پوه او هم  
د پلی خوا هغه د اسفهان دور باره کا بیچی بی اتفاق وایله

چی دده لپاره ای چه زمینه برابره کړی ووه خود دی  
شیانو له امله میرویس خان دتلو ار هغه کار وایله غشی  
ار به دغه کار کی ای به چی ارا احتیاط او فکر سره

کا مو له اخلل د دایم باید و وایل سی چی د میرویس خان  
دای سی سفر له وای اسفهان ته تللی و

(نیدی خان مومند د میرویس خان چی بر نیدی  
او سمیچی ملگری) پخپل کتاب محمود نامه کی لیکل چی  
د میرویس خان دغه تنگ و اسفهان ته غلام سفر و چی د قوم  
د آزادی لپاره تللی و



میر و بس خان د پندی خان تر هغه صدراعظم او لوی و  
 وزیران اوله پیا مو له واستول او دغه هغه می ۱۵ اجازده  
 و غوښتل چې د پاندي وړ وړزی او ددو ی سره مجلس  
 و کړی او کابینې هم د میر و بس خان دغه هیله ومنل او ده  
 می ۱۱ اجازده وکړه چې داوولزی او ددو ی سره مجلس وکړی  
 میر و بس خان چې کوم وخت د پندی خانی هغه  
 داوولزی او میر و بس خان دسدراعظم سره وایدل او د هغه  
 سره می مجلس وکړی او وروسته می هغه قیمتی هندي دیان  
 چې د هان سره می وړی وده صدر اعظم ته د سوغات په چور ل  
 وکړ کول بیای د وزیرانوسره هم ولیدل او مجلس  
 می وکړی او هغه ته می هم د هغو شیانو هغه سوغاتو له وکړل  
 ده ددو سوغاتو په وړ کولو سره د کابینې سره هان ته  
 کونډه کی او د کابینې مشر کی میر و بس خان ته کښته سوی  
 هرنگه چې میر و بس خان د شرق ژبه وپوهیږه پوهیدی چې  
 د شرق په د پادرو کی د شورا په داسې او سوغات په نامه  
 هوله مهم دواو له لوی پوی بهدی توگه میر و بس خان د قوم



### د میر و بس خان پانگه مخبره

د آزادی د پاره د خپلې پانگه هغه کار و اخستی او د  
 اسفهان د د پاره آمرانو غولې می را ایولی او دوی می د  
 رشوت په واسطه د خپل هان طرفه اوه کړل په د پانگه وړغ  
 میر و بس خان و او د لیدل چې د داخلي چارو د حل د پاره  
 یو لوی مجلس جوړه کړی او د ر کونډین می وکړی چې د هغه  
 مجلس ته لاړه اید کی او دی هم هغه مجلس ته ودرشی هوه په  
 خپل دغه مراسم کی پر بالی سوار او نوموړی مجلس ته ودرخلی  
 د مجلس د ایس د میر و بس خان هغه د کښه دارد و او می

(کرکین) په پاره کی پوښتنه وکړل او میر و بس خان  
 د دی د پاره چې د مجلس نظر په د کرکین په پاره کی هان د  
 معلومه کړی نو د مجلس د ایس پوښتنی په جواب کی می د  
 کرکین د بر صحت وکړی او د ای وویل ده کرکین د خپل  
 وړ و په حیث گڼم او هم می د کرکین دلته ودرتوب عدل  
 او مساوات په پای خبری وکړی پر ملا وده دصلو و  
 حکومت په نسبت د هغه د فرمان پر داری په د وخوا کی می  
 په نظر به وړ کړه چې د د اشتیاده کوم وخت چې مشول  
 د کرکین له مقر د پدو هغه د کښه دارد تائب له حکومت په  
 حیث خبر شو او تر هر چا د هغه ماده له قوه کار و اخستی  
 او د کرکین په ایاب کی می د کښه دارد په ساتنه کی زیات  
 وایستی

په دغه وخت کی دیوان بیگانه چې د کرکین د پوښتنی  
 ملگری و د موقع هغه استفاده وکړی او د کرکین په  
 بدویلو می شروع وکړه

د د وویل د کرکین می بر قبول می دی دی  
 تراوسه و نه پوهیږی چې میر و بس خان دی د هان  
 ودر و پوی او دده سره می د بر ظالمانه وفتادو کی او نه  
 یو خبری چې میر و بس خان دده حق می معاون او ملگری  
 دی

په دغه وخت مجلس پدی اوه سیدی او د میر و بس خان  
 دغه فصاحت او بلاغت هوله مجلس په فکر کی و اچاره  
 په د پانگه وړغ دیوان بیگانه کی گڼه اوه اسی  
 پوښتنه کړه چې د دواو لیاقت جمع او دی یکشنبه د دواو  
 د دواو د دواو د دواو د دواو د دواو د دواو د دواو  
 وخت کی داسل لږه تو مانه د کښه دارد ما لیه و  
 که هڅه

وروسته تر هغه پیا میر و بس خان خبر شو چې  
 دسدراعظم په کو وکړی یو مجلس جوړه کړی  
 نو میر و بس خان خپل هان هغه مجلس ته ودر و سوار او د  
 مجلس د وړ لو خکو سره می د لاس و غږ وکړی ددی هغه  
 داملو میری چو میر و بس خان په خپل مقصد کی ودره  
 پر بالی و او هم می کولای شوای چې پدی وخت کی د  
 صدراعظم په ۱۱ جا ده هر خای ته ولا د می







# د کندهار د سیمې خاصې لوبې

دوهمه برخه

چې سرلی چنگکه دی هغوی او چېری خطر ناکی  
دی هکله که دېا د پښې سره تمام وکړی اوحتما  
د دېا رېښه دغې کوی بلکه ددېو کی دما پیدو  
خطر هم ودره وی

## دوه خط

دوه خط چې په اصطلاح سره (دراخت) بلل کېږي  
په اوږده او دخط رښه د که لوبه دوه برخه په دغه  
لوبې کې هلکان یې هڅه او یا سخت دغې  
ش ددې لوبې دپاره هلکان لومړۍ پښې لیکلای  
چېری سته او لښکې تاوه وی او وروسته یې دمرکه  
کېری هڅه پوه پښو او هکې شکل واخلې - بیا د هکې

پرمخ لوی کړی دخط کای په دی وخت کې هلکان  
دوی پرغې کېږي او پوه چېری او لندی په نامه  
وهواته خورده وی چېری سر ته هکې ته دالوبې  
او دوی یې کړی چې د چېری دپه خوا پورته ده او  
که لنده خوا دتېچېر معلومولو وروسته پوه خوا وسط  
ته لوبې او پله خوا او موږی تاو کېږي دوی پلاس کې  
اخلې او په چېر هېادته پر هغو لوبو چې په خط کې دانه وی  
او دپه کوی هغوی بیا کولې چې اوله و هونکو  
هغه دخط په دانه کې پاته وي او لوبه وکړي

په دې توگه دوی خوا ددرو واد و لوبې اوله بلې  
خوا د لښو اوله لوبو چې دخط دانه لوبه په دې  
په بالې سې چې اوله و هونکو هغه دخط په دانه کېږي  
په لښو ووهی او لوبه په پیل کېته تمامه کېي وروسته  
مخلوب کسان وخط دد اخلېږي او لوبه دپاڼه پورې  
چول شروع کېږي تر هڅې پوله چې سترې دده  
او کولته کېږي اوله هغالیته لوبېږي

لکه هر څه چې دې لوبه لوبې ددې په هوانانو  
کې دواج لری همدارنگه پښې چېری په خاصې لوبې هم  
مروږی دی د مثال په توگه «توب و لوبه» یوه خورا

په ملي لوبه ده په شرط ددې چې دې شکل و  
او په اساسی پیداو کی صورت وومی  
دالوبه په دې لوبه ده:

دوی دلی هلکان پورې په مقابل کې تقریباً  
بادیر هوگا مو په فاصله ددې لوبې او هر دوه لوب  
دوی یوازی او دخط کای او عمر ددې لوبې ته  
په دې بازی کې هم لومړۍ هغه لوبه دتوب او  
په استعمال پیل کوي چې ددې لوبې په وچه لنده  
کله کې دوی او په اصطلاح کې ددې لوبه دپه پوخ  
او د لوبې لوبه او ددې لوبې کې ددې لوبې دپه پوه  
داسې تر توب دې چې پوخ لوبه ددې لوبې په واسطه و  
لوبې ته او پوله ووهی او په دې لوبې کې پوه لوبه  
چالا کې سره هغلی او ددې لوبې دخط ته هان د  
په دغه وخت کې که چېری لوبو دې هلک ددې لوبې  
داسې حال کې چې ددې لوبې دخط ته لوبې د  
دو پښل خوا وخته هلک ددې لوبې په پایلې د  
پرتله و پښتو و ددې لوبې ددې هلک پوخ  
قدرت لری چې له هغه خوا هغه توب ووهی او هان  
د او دسوی په دې توگه دالوبه ددې لوبې

د کندهار هلکان علاوه پر ددې لوبه او د  
په لوبول ددې و پښان و شو چېری لوبې لوبې هم  
که چېری هغه هغه ددې لوبې برخه کېږي ددې لوبې  
چالی چې ددې وخت و نیسي خود دې لوبه چې پاته د  
بیشتر له لیکه هغه و نه لوبې او ددې لوبې ددې لوبې  
هغه ددې لوبې گران لوبو ددې لوبې دپاڼه لوبه ددې لوبې  
اکتافو کې او ددې لوبې ددې لوبې

د ددې لوبې لوبې ددې لوبې ددې لوبې ددې لوبې  
دندو غره دالاداد لوبه ددې لوبې ددې لوبې ددې لوبې  
ددې لوبې ددې لوبې ددې لوبې ددې لوبې ددې لوبې  
(پاته په ۲۲ مخ کې)







## په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

مه به ئی خوب مه به ئی خندا مه به ئی حال وی  
چی دجهن دده واکه ددرو حال وی  
چی دلاسه ئی وئلی استقلال وی  
پشرو حقوق ئی هم واده پامال وی

هم ښوای ئی په دودوی قربت هیکي  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

بودولتاه چی څوک واحلی استقلال  
ورهی ښی میاشتی ئی مه چی لا په کال  
پای تخت ئی ورته نیم کی په دیوال  
دیخ جبرته وی دوی بودیل په حال

نیم خلیخ او نیم لویدیخ ئی په لاسه کی  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

آزادی چی د چالاسه هینی ولاده  
دین دپالی په خطر ئی پسی دداده  
دوحدت مالی ئی هم هی پیاوېچاده  
غلام بدو کړی ئی شی په غاده

تل به گرهی دپسی ښکړه چساحه کی  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

یوملت چی بل ملت ته مانی وړکی  
تصرف ئی دوطن همکه اوهرکی  
آزادی ئی هنر صلب تاج ئی پسرکی  
درپه درنی وړ ته ډول قوام پسرکی

په کلان خلک وړی په هنرکه کی  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

مسلمین چی هی د کفر منلو بیان  
نه نری لخواغ کولای شی او نه اذان  
په مسجد کی ئی نری ورته اسان  
ورته خپرنه ایسته ارنوی قرآن

هم په خوله په ورته پوچ وائی او سپکی  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

که چاهمکه دجا وایوه په روده  
لاسی فرادوی ئی خلک ته کوده  
مه همکه پورته به ور کوي ددوده  
سپین سترکی په زپامه وی دپه لوده

واکه نری کړای شی هېڅوک په اومه کی  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی

اوس پوه خبر کوم لا نه افشا ته  
ملم دده که هران خبر که نه چپاته  
دا خبره غوره کی ښکته مان گرانه  
په پالی کی پانی ښی له هېچانه

د سبا لارو ته به توره د نه خامه کی  
په جهان کی خدایه څوک بی واکه مه کی



و لا رگفتی منی اکرم لا یسر ابادی  
و لا رگفتی منی اکرم لا یسر ابادی

میرا کہی خیرہ : اچھنکے چلا وہ کسی

باید و می سپاری هر چه را که

ہام گود خیل تار یخ پہ منگیا جہ کی

هم غازیان : دیو و دزدی چه تنگه نازد

د د ه حصر کی تار یخ نا پا که به کی

چا ۹۰ لبر چا چا ۰.۵ و ۱.۵ لبر

شہید قہ صلام

ای و وطن دلامو اننگه د-مهد د

دور بالی هوس باغدای درکوی

هغه وخت چې استعمار پر دواړو څپو راځي

د افغانانو د د سلامت خوږما خوږ

دعوت و تدبیر و جگر و چهره و ملاطفت و

و کا بل ۴۲ میں کارڈ ستر کو ۳۳

مفتی محمد رفیع الدین صاحب مدظلہ العالی

دوم: در صورتیکه در هر دو طرف

به طالبی دولو هر افغان تورو ورو

لیر وخت وادو سینه د پو لندک چکړه خروغ سوه

د د و قلى په خوا به زموږ د ډو

یہ جو بدکےہ امانت ہو کہ وہ لے ڈ

هر پوهان په خپلو دینو کی بسکود و

۱۰۰۰ کلوگرام کھانسی دوا

نه بوجهاں کے لیے چارہ اٹھا نہ دے کر دے

هر چه در این دنیا می‌شاید در آنجا می‌شود

برگلا بی دودودی بار عوعلی

هر یو هو ان لک پښتک سوی په او د و

[illegible]

دغه رڼا زموږ د هوا نااوترخه وړخه ده

په د اېل سېا په جاړي دا غم روږو

به-ایلام هو، ایا نوونی لی ملا و ی

ہر اقدار پہ بی صبری دھڑکے پر لو ڈو

چادخت اخمت و گرانى موداو پلار»

عزیز و ارجمند دو این پاته به کوه و



# د خپلو دوستانو راز ساتل ستاسو د عالي اخلاقو څخه دي



ته به کولای شئ ملامت اخگرې

د انسان د پېر سلامت دنده ده. کله چې د دوست د پېر مشکل دحل کولو لپاره تا سوخته پېل راراد شې، دغه ترډې چې ستاسو دغلي د مشکل دحل لاره پیدا کړي، دغلي لول داډ مېدان ته اچوي او لول دغلي دخصوصي راز څخه خبرې او مېرې باید هېڅکله افشا نه شي چې که ددې عالي صحت د رازونکي وي خوږه، که نه نو ددې انسان کالي غېږ لول کړي.

د انسان وائي که غواړي هېڅکله ددې لول نه شي ورته دروغ ووايه که ئې د راز لپېت وساته وروسته نو بيا حقيقت اورښتيا وکړي ووايه.

اکثره خلک ددې ټکي ته په سرسري نظر کړي او دغه ته په وحيث قابل دي، که د پوهې چې دلوله لول مشکلات او ددې لاري غېږه شروع کيږي نو په دې کار وده دا هېڅکله نه شي.

ځکه هر انسان د د خصوصي ژوند در لولنکې او پدې ژوند کې د پوهې پېرې چې پېرې مشکلات انسان ته پېښ شي که ئې ددې مشکلاتو د حل پېرله وکړي او خوږه که نه وي نو خپل يو دوست ته پدې پاره کې مراجعه کوي او دغه څخه مرسته غواړي نو پدې ځاي

کې دغه اصلي د طيفه شروع کيږي. که ئې دوست دحل لاره درلوده خو په ورته وړانې او که نه وي او داډ به اړ پټ وساتي، که پدې ترتيب دغه راز پټ ولساتل

شي نو د د مشکل پر ځاي ئې خپل دوست ته دوهم مشکل پېدا کي پدې چې دغه ددې پېښې څخه خبر غورېږي ځکه

چې دغه غواړي چې په خصوصي ژوند او مشکلاتو ئې او دهم خبرې څرنگه چې ديځي وي مشهور منل دي چې وائي دوست ته حال وايي او دېن لالې وده، او پدې ځاي کې ددې دخصوصي مشکلاتو څخه ئې لول هم خبرېږي او د پالې د راز لپېرې او خبرې کوي خصوصاً د موږ په محيط کې چې فقط ده خبره او يوه اشاره غورېږي تر څو چې غواړي داسره دنگري او د پالې د محاسن جوړ کړي او ورځې وده په همدې راز د پوهې کړي دغه غورېږي چې د خپل مشکل

دحل لاره کي وي کله چې د خلکو دا پېرله پېرې او ددې لاري نو ئې طبيعت لپات څرا پېرې او چرته او فکر وده لاره کوي په ښوونې وېنه پاته کيږي

او صحت ته ئې ځوان د پېرې او گرا او د پېرې څر وخت پدې خپلې غورېږي ستاسو څخه په خصوصي مشکلاتو کې مرسته غواړي صېح او بېرېرې مشوره ورکوي

و که ئې دحل لاره وده وده وي وده چا نه مرا حده و کړي چې ستاسو په نظر دا کار کولای شي بېله ددې چې دغه چا وده او ورته دحياست مشوره

ځي واخلې او پخپلو غاړه منو مشورو اول صېحتو د پدې پلي صېر ځي دلوله دي، که کړي او د پېرې چې ستاسو د شخصي محاسن او راز لپېرې د پدې پلي

خو د چر په حقيقت کې هم ستاسو د محاسبه او حورده ژوند په خاطر کي وړېږي، ځکه د پېرې د محيط د پېرې و مرسته وده موږ وده د نيا لري تر څو چې

د پوښ پل به مرسته خپل ژوند د پېرې او دانفاق او بودا لي سره وده وکړي.







داغنه و ویزی

(اد و ایمه ارحه)

دخون پر خان باندی حرام کہ  
خان کمرہ ویری دی دیا رہ  
کہ مظلومو مو سامان حرام کہ  
پر و زلاو۔ رہب کہ

آه جاب جي ٿر يا نه ڪي ڏو ڏو ٿو ايار •  
 رشت ٻار جو رشت به ڏر به ڏسي ڏر به و ڪر به ٿو ٿو ٿو •

● 凡 例

د بنگو نواند ایست دی  
چی صا مع و ایه به  
به درو و و امار شول  
لور صا مت و صا می  
ا هسو شو له ر پاته ایست  
که ته سموی به شرو صا کور  
به سرو و و ایه شوی  
و و ته صا و ایه شوی  
و و ایه دی گول شوی  
و و ایه کور و دل شوی  
و و ایه و و ایه و و ایه  
و و ایه و و ایه و و ایه

صابر شاه پښتو مشالو ته مخ راگرزوي والي

«نرمک را، من دی زانی نه  
لاسمو یو کورمه یوشه  
غیل و زر سره یو دی کبری  
ه پنتون کام — شرانو  
کوهنی و کوری ه شتو ز سرهانو  
چا غافل بشی ه زانیا نو

چی تر تاسی وه چر یه نه، و تل (عور) پهسه دووه  
وس ره وره یی پر مخ شی، که هه دوی یی لاس و بزوو.

01  
 02  
 03  
 04



و آيا دي د مملکت هو  
ياس به سر کهي ده هوميلي  
له خپل حاله هان پوده کړي  
پرو نه هر شه چي و نه تير شو

په دي وه ي د د چي ما ان  
د پيا علي احمد ش  
ا حشيا ج مکر ي د دل چا بر  
مکر نو په د د د پيا ان

کے ہاں قلہ میں وہ ورت وی، ناسی ۶۲ پہ ڈراو ۶ ہری  
۶۲ مہی و حدت ۱۱ مہی و مقصد ۶۲ ۶۲ ر حیدر ی

د حاجی جمال خان وینا

صابر شاه چي وينا ايس کي .  
 ۱۰ عشر توب دي مها راک شه  
 چي دي مور قسي دا حال شه  
 ستار گکو کي لور شه پا که

جمال خان رخ کي ل په مينه  
 ۱۱ احمد خان ده قاضي و .  
 پختون تان نه ا ميد کي پاره  
 د پلر و پختني و ۱۲

خداي کي په تابه لور شو، (موږ پر تاپښتگ اعتماد دي  
دا ځانويي به وړانځي، په دي لوري موږ هم چا دي نه



و بست بهی آبا و اجداد  
دری خوانده به دوای  
به عبودیت عالم رشی  
پر در کعبه با اسی به چو دای

چی چلندیه به عجبو کی ادوی نه کی ی لاله داکلوه  
به ورو ورو به ای هر کند کی عجبو دله به بتار مایه



«پول در دونه به چکاده کوی  
یا نیکو تو مو به چو شـبو  
و ز در و چـلو ا لـا تو  
با لـه غنـگه ای سـیر مـو  
چو پلـو ده ده سپـا و ای  
خاطر ی در و یـلـی  
اقسا نی نی ز ده مـانـی  
دموه زانـگـو وی زبـگـو نی

دایه اول در باده کبی<sup>۵۰</sup> پیا به روی دهر روینده  
دهیبت دور به کبی پود نه، هر چندون پا شوینده



د دا و د د و د په د اسی  
د (۱) ۲۱۲ په داغ کي پيا سي  
پکلي مشکه د غرا د سي  
پنجوا کي په وړ اډ پيا سي

دغری شا عشا می ده، پیار ا یا هو ی له جو به  
هر صوف ته به چهره می، سقا له یوسکه می شو به





سره ژوندی لاندې - باندې سره خپل  
 ان د ا پا غو ته کا کې سوی ل مور و گڼه  
 پېښون نشته کی خپل لاس د کې و سار  
 نو چتون یوه مور پښه یو مور و گڼه  
 په پښتو به کې و خیری ټول وطن  
 غه پروا که نه - یی شه پروا یی شوک د پښتو  
 سره چور به سو «مخلص» پخپل کور کې  
 که خدای لیری کې له مخلصه دېس سیکه  
 (مړه و جاړی ولی مخلص مخلص)

آپہوہ کوونکی : طابا لب

[illegible][illegible]

تفاق د شاعر له نثره

کتاب دهری در دهر چو سنا یو هه شپه لری  
دروی هه چه قدی امانا به درنگ ای نهاری  
دشمن چو به خیل قدس هه و لری حال می گوره  
مدام له صدی هه دهر هه چا حوله می ه لری  
مدام چو به اندام سنا دچهارو حال ۱۹۴۱ می  
دلاسه دهر چو و لری پر عین لره لری  
احیل دهر عدویه بها حبه بول د کور  
د سر به عه ای کی لوی ایست بومع کانه ک د  
ر شده ای هه دهر به اوصافود چه منع مدام به غیری  
دغه ای و شایه دهر چایی او دهاجر دهر لری  
چاغلای عهدا لکیم شیدا

د کڅۍ لاس ته کڅۍ وې د چپل څو  
 ۱۰ د ښو ښو ښو ښو په ښک لیک  
 رایه څو څو څو څو څو څو څو څو  
 د ډبل په څخ کې تېک ډولکه ښک  
 کار څو څو څو څو څو څو څو څو  
 چې دا څو څو څو څو څو څو څو څو



## حسن تعریف

که به هجر کی هک ما پودنی له حاله  
حال خود ایدی چی ناتوان بم بی حاله

ده دیار به دیدن هک شتاب کیم  
چی دهر بقاله ویم تر کماله

چی تر حسن تر جمال بی دار شم  
در منده بم دغو بانو تر جمال

له و ماته نصیحت مکیه ناصیه  
مش بی پایادی له جواب اوله و باله

بی د چیل ایشا دهن له تر یله  
هیخ می مه پودنه له توره قیل و قاله

ماد عشق به درس کی بودی لوستی ایدی  
بی له زانو بی له غطو بی له خاله

به دنیا به آخرت مردی خدای نه کا  
بی نصیب د مهر بانو له و حاله

که یار سربه دیدن فوادی مه چاروده  
دغه حکم در حمان کیم دی دلاله

(رحمان بابا)  
منظر چی قوم دیار لپوداندن ته

اول به هک کو دم و دو و مرجان ته  
سر مننه به می فچی له خماله

چی گلرخ به سیل درو می گلستان ته  
برابر چی بی وضع ته کتا ی نشو

لر سپهر می هک غفلتی دی اسمان ته  
بایسته تولا له دار می سر ترها به

چی له ستر گرمی سری وینی می گریوان ته  
چی نیالمن و جهان واده بکشی پروت دی

هک تل به زیارت هم و گودستان ته  
هو اوصاف بکشی مدی ذخیر واخله

زلیخا و د منظره و دل اندان ته  
همی داغ بودی دما پر صودت ایچی

چی حیران تر ده غریب می و در حمان ته

## د مسکین حواری شی

سبا سر دی جمال پوری کا  
خجی د گلر پا دی پا دی کا

چی و د پوری خوران پیشک  
بیلان هک پا ندی پا دی کا

● ●

سبا سر دی بلبل سو دی کا  
جمال به یانی د گل خود ی کا  
در می دادی به دمه کی یار د  
چرتنه چی گلری مادی خود ی کا

● ●

خران دادر می گلان به نوی کا  
غریب بلبل به بهای و هوئی کا  
اشنا ی چی له وی من به هک کا  
دل دمه به د یار به کوی کا

● ●

چی داته و شوه د مهر دو به  
حلاص می له شوه د دل کی خو به  
مدام می او بی د هم پر او دی  
اوده اوده شوه د سورت او به

● ●

ای به سورت کی دما ارواح  
بل غریب می نشسته بی له الاح  
دری سبب دی دما به جو له کیم  
چی صحت موسم له دی الاح

● ●

د مشتاق نو د لاله و مفعود د  
ده به به به به به به به به به  
دخ دوصل د ما د وری کیم  
نو د می توبه ده به به به به به

که یار پر نظر دهر داته و کا  
له هادی به نوده خا کیم و جهان ته

ده مسکین ای به اعا دهر و سوم  
امید و ایم دیر د وصل و یادان ته

مسکین

۱۹۵ صفحه





نهیله کوونکی : احمد راشد

# یو خو ان باید په خیل نفس اعتماد ولری

ایاقت او اعلیت هغه جوهر دی چی باعصبه هوان  
دهغود پلاس د اود لود پاره زیار باس ، حوای توو ی  
هو دغه خصوصیتونه لاس ته راوړی . هکله داسی له ده  
چی و هوک خپل هان په ایاققت او شخصیت قابل سی  
او هغه د هان استعداد کی .

هغه هوک چی د افکر کوی چی ایا ققت او اعلیت  
په زیار او کوچنی هغه په لاس راوی او د لو په  
اشتهاء کوی نو هغه هوک چی په خپل اس اعتماد دواړی  
لوری باید پر خپل نفس باندی جا کم وی او د وسنه  
بیاد او دوا احترام وکی .

مدد راږه نفس باندی د پوره اعتماد په دوا کی  
باید خپل ایاققت و لوی او د مددی هندی ته د رسیدو  
د پاره د خور خواهی ، بصوت او خپل هان دستا بنی غمه  
هان وړغوری .

هغه هوان چی په خپل نفس اعتماد ولری هیکله  
د نورو په بدو ویلو او غیبت باندی خپل وخت ته تیروی  
او هم د خپل هان دستا بنی او تر یف د پاره خپل  
قیمت لرونکی وخت د هوا او موسی په فکس خوشی او

چتی نه تیروی .

هغه هوان چی په خپل نفس اعتماد ولری هیکله د خپل  
شخصیت د چکاره کولو د پاره کوچنی نه کوی ، هغه  
هوک چی په پوره او علم باندی اعتماد ولری او هغه هوان  
چی د خپلی یو هی او غر هتک پر تمدن باندی تکیه و ی او  
خپله وظیفه د وظای د پاره سر ته رسوی ، هیکله  
د خپل مقام د ساتلو د پاره د خپل کتبی تر اوردی کتو او  
قریبا نوی .

هغه هوان چی د آخر د و په مخ کی د بی غا په تسلیم د  
سر غوری د ایاققت د درلودلو او اعلیت د خصوصیتو او هغه  
ماجروی او د خپلی وظیفی د اجرا کیدو په وخت کوی  
د خپلی د وړو بی ، این الوقتی او سندن چینی هغه کار ایا  
او دغه خصوصیتونه خپل شمار گر غوری نو د اعلیه هوک د  
چی سر پرته پردی چی په نفس اعتماد او ایاققت نه لری  
د واقعی هوان په قطار کی هم نه حسابل کیدی او  
بشوا انا او په لی کی حسابیږی .

هغه هوان چی د پوهی په قوه ایمان په دواړو  
نفس باندی د اعتماد په جامه پتوی د خپلو پا گو مقصد وړ  
د تمدن د پاره خپله وظیفه په ډه توگه سر ته رسوی .

د اړول کسان هیکله په خپل هور کی د وړو بی او  
ایرانگه هم نه کوی ، بلکه په یوه د چتون ایمان او  
پا که مفیده باندی په هغه لیا وړ وانی چی انسانی کرامت  
او شراعت د هغه غو پته کوی .  
او د اعم هغه کسان دی چی په خپل نفس یا ندی  
اعتماد ولری او کولای سوچی دغه هوانان د واقعی او  
د جنتیو هوانا او په قطار کی و شمیر و .

## یوه لویه علمی ذخیره

د لښکران عامه کتابخا ته چی سا لیکونف شدد  
او هیږی د وړو بی اعتماد د پنه او پوځنی کتابخا نو  
د جملی هغه ده په دغه کتابخا کې ایا له اسی ملېو  
نومونه ثبت او ذخیره شوی دی .

د همدی کتابخا یی د کاد کوو لیکو شمېر ۱۴۰۰ تنو  
د سپړی چی د هغو د جملی هغه (۹۰) تنه چی د دکتورا او په  
سوی په دغه کتابخا نه کچی کاو کوی .

د دغی کتابخا یی کتابونه د قدامت له حیثه ۲۵ ۱۷  
عیسوی کال ته رسیری .

او همدارنگه په دغه کتابخا نه کچی یو لیم ملیو  
ډول ډول کتابونه په خارجی ژبو حسته چی دغه کتابونه  
په (۱۷۰) ژبو باندی خپار شوی دی .

د هند د سینمایی لو بڼاړی سایر ه بانو  
کوچنی پیدا سو اما...

زوی نسل ته

ای علم و وطن دانه یکبار بی  
که این زوی پرده را جلو تکی دل پلاد بی  
دخا ایل دمنش ب تکی ی گوده شو ده  
تری نه نه نه نه نه واخله دله دسر نه

گوده تیره اسی له خپل ناله موندکه  
چه پداله و او ټپلي تشه له فرنگه  
دراټلو، کی ټول پلار د وروسته  
د خپل پلار له اړیکه ډاډه مدي گوده ماته

راحت کنه او زیاده کنی اوسه ده ۱۱ له  
 لپی دین ساعه نظر کنی و دوسه ۱۲ له  
 دوزخ و دین ساعه دهر دوزخ ۱۳ له  
 کوره به من دهر دهر کنی ساعه ۱۴ له

به دایا کی اول خود ه . اقلم ه ی  
 چاچی که راهی شکسته دوازه کادری سم دی  
 دوستقا و سر ه گل صه او گل او صه  
 ددین سره الغری خود ی تل او صه

سما به خاوره سی به دزی شیر و مسموده  
 دگر تو و قلم تیر او تیر و نور و  
 علم و دان کی دگر چاهنی به سر به  
 دگر ی دکا و و با شنی خیر به

ترقي هرگز و نه شگه به لاس کي  
دوران پيچيده شعل و اخه به لاس کي  
دائر اطفاد او مني تهله به لاس ده  
چي دنيا به دي غضب دن عبتلا ده

هم تفریط است زموه به آئین کهنی  
منج دی دهبانیت زموه به دین کهنی  
هان دی سانه دهنه له دی جرجا له  
چو الهوری دجادی داعتد ۱ له

(مسرح)

[illegible]

دعا (پریانی کوچی) ہونے کے واسطے وہ دعا ہو  
گیت دہیا شنی (۱۸) (۱۹) (۲۰) (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰) (۳۱) (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵) (۳۶) (۳۷) (۳۸) (۳۹) (۴۰) (۴۱) (۴۲) (۴۳) (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰) (۵۱) (۵۲) (۵۳) (۵۴) (۵۵) (۵۶) (۵۷) (۵۸) (۵۹) (۶۰) (۶۱) (۶۲) (۶۳) (۶۴) (۶۵) (۶۶) (۶۷) (۶۸) (۶۹) (۷۰) (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶) (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰) (۸۱) (۸۲) (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶) (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰) (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵) (۹۶) (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰) (۱۰۱) (۱۰۲) (۱۰۳) (۱۰۴) (۱۰۵) (۱۰۶) (۱۰۷) (۱۰۸) (۱۰۹) (۱۱۰) (۱۱۱) (۱۱۲) (۱۱۳) (۱۱۴) (۱۱۵) (۱۱۶) (۱۱۷) (۱۱۸) (۱۱۹) (۱۲۰) (۱۲۱) (۱۲۲) (۱۲۳) (۱۲۴) (۱۲۵) (۱۲۶) (۱۲۷) (۱۲۸) (۱۲۹) (۱۳۰) (۱۳۱) (۱۳۲) (۱۳۳) (۱۳۴) (۱۳۵) (۱۳۶) (۱۳۷) (۱۳۸) (۱۳۹) (۱۴۰) (۱۴۱) (۱۴۲) (۱۴۳) (۱۴۴) (۱۴۵) (۱۴۶) (۱۴۷) (۱۴۸) (۱۴۹) (۱۵۰) (۱۵۱) (۱۵۲) (۱۵۳) (۱۵۴) (۱۵۵) (۱۵۶) (۱۵۷) (۱۵۸) (۱۵۹) (۱۶۰) (۱۶۱) (۱۶۲) (۱۶۳) (۱۶۴) (۱۶۵) (۱۶۶) (۱۶۷) (۱۶۸) (۱۶۹) (۱۷۰) (۱۷۱) (۱۷۲) (۱۷۳) (۱۷۴) (۱۷۵) (۱۷۶) (۱۷۷) (۱۷۸) (۱۷۹) (۱۸۰) (۱۸۱) (۱۸۲) (۱۸۳) (۱۸۴) (۱۸۵) (۱۸۶) (۱۸۷) (۱۸۸) (۱۸۹) (۱۹۰) (۱۹۱) (۱۹۲) (۱۹۳) (۱۹۴) (۱۹۵) (۱۹۶) (۱۹۷) (۱۹۸) (۱۹۹) (۲۰۰) (۲۰۱) (۲۰۲) (۲۰۳) (۲۰۴) (۲۰۵) (۲۰۶) (۲۰۷) (۲۰۸) (۲۰۹) (۲۱۰) (۲۱۱) (۲۱۲) (۲۱۳) (۲۱۴) (۲۱۵) (۲۱۶) (۲۱۷) (۲۱۸) (۲۱۹) (۲۲۰) (۲۲۱) (۲۲۲) (۲۲۳) (۲۲۴) (۲۲۵) (۲۲۶) (۲۲۷) (۲۲۸) (۲۲۹) (۲۳۰) (۲۳۱) (۲۳۲) (۲۳۳) (۲۳۴) (۲۳۵) (۲۳۶) (۲۳۷) (۲۳۸) (۲۳۹) (۲۴۰) (۲۴۱) (۲۴۲) (۲۴۳) (۲۴۴) (۲۴۵) (۲۴۶) (۲۴۷) (۲۴۸) (۲۴۹) (۲۵۰) (۲۵۱) (۲۵۲) (۲۵۳) (۲۵۴) (۲۵۵) (۲۵۶) (۲۵۷) (۲۵۸) (۲۵۹) (۲۶۰) (۲۶۱) (۲۶۲) (۲۶۳) (۲۶۴) (۲۶۵) (۲۶۶) (۲۶۷) (۲۶۸) (۲۶۹) (۲۷۰) (۲۷۱) (۲۷۲) (۲۷۳) (۲۷۴) (۲۷۵) (۲۷۶) (۲۷۷) (۲۷۸) (۲۷۹) (۲۸۰) (۲۸۱) (۲۸۲) (۲۸۳) (۲۸۴) (۲۸۵) (۲۸۶) (۲۸۷) (۲۸۸) (۲۸۹) (۲۹۰) (۲۹۱) (۲۹۲) (۲۹۳) (۲۹۴) (۲۹۵) (۲۹۶) (۲۹۷) (۲۹۸) (۲۹۹) (۳۰۰) (۳۰۱) (۳۰۲) (۳۰۳) (۳۰۴) (۳۰۵) (۳۰۶) (۳۰۷) (۳۰۸) (۳۰۹) (۳۱۰) (۳۱۱) (۳۱۲) (۳۱۳) (۳۱۴) (۳۱۵) (۳۱۶) (۳۱۷) (۳۱۸) (۳۱۹) (۳۲۰) (۳۲۱) (۳۲۲) (۳۲۳) (۳۲۴) (۳۲۵) (۳۲۶) (۳۲۷) (۳۲۸) (۳۲۹) (۳۳۰) (۳۳۱) (۳۳۲) (۳۳۳) (۳۳۴) (۳۳۵) (۳۳۶) (۳۳۷) (۳۳۸) (۳۳۹) (۳۴۰) (۳۴۱) (۳۴۲) (۳۴۳) (۳۴۴) (۳۴۵) (۳۴۶) (۳۴۷) (۳۴۸) (۳۴۹) (۳۵۰) (۳۵۱) (۳۵۲) (۳۵۳) (۳۵۴) (۳۵۵) (۳۵۶) (۳۵۷) (۳۵۸) (۳۵۹) (۳۶۰) (۳۶۱) (۳۶۲) (۳۶۳) (۳۶۴) (۳۶۵) (۳۶۶) (۳۶۷) (۳۶۸) (۳۶۹) (۳۷۰) (۳۷۱) (۳۷۲) (۳۷۳) (۳۷۴) (۳۷۵) (۳۷۶) (۳۷۷) (۳۷۸) (۳۷۹) (۳۸۰) (۳۸۱) (۳۸۲) (۳۸۳) (۳۸۴) (۳۸۵) (۳۸۶) (۳۸۷) (۳۸۸) (۳۸۹) (۳۹۰) (۳۹۱) (۳۹۲) (۳۹۳) (۳۹۴) (۳۹۵) (۳۹۶) (۳۹۷) (۳۹۸) (۳۹۹) (۴۰۰) (۴۰۱) (۴۰۲) (۴۰۳) (۴۰۴) (۴۰۵) (۴۰۶) (۴۰۷) (۴۰۸) (۴۰۹) (۴۱۰) (۴۱۱) (۴۱۲) (۴۱۳) (۴۱۴) (۴۱۵) (۴۱۶) (۴۱۷) (۴۱۸) (۴۱۹) (۴۲۰) (۴۲۱) (۴۲۲) (۴۲۳) (۴۲۴) (۴۲۵) (۴۲۶) (۴۲۷) (۴۲۸) (۴۲۹) (۴۳۰) (۴۳۱) (۴۳۲) (۴۳۳) (۴۳۴) (۴۳۵) (۴۳۶) (۴۳۷) (۴۳۸) (۴۳۹) (۴۴۰) (۴۴۱) (۴۴۲) (۴۴۳) (۴۴۴) (۴۴۵) (۴۴۶) (۴۴۷) (۴۴۸) (۴۴۹) (۴۵۰) (۴۵۱) (۴۵۲) (۴۵۳) (۴۵۴) (۴۵۵) (۴۵۶) (۴۵۷) (۴۵۸) (۴۵۹) (۴۶۰) (۴۶۱) (۴۶۲) (۴۶۳) (۴۶۴) (۴۶۵) (۴۶۶) (۴۶۷) (۴۶۸) (۴۶۹) (۴۷۰) (۴۷۱) (۴۷۲) (۴۷۳) (۴۷۴) (۴۷۵) (۴۷۶) (۴۷۷) (۴۷۸) (۴۷۹) (۴۸۰) (۴۸۱) (۴۸۲) (۴۸۳) (۴۸۴) (۴۸۵) (۴۸۶) (۴۸۷) (۴۸۸) (۴۸۹) (۴۹۰) (۴۹۱) (۴۹۲) (۴۹۳) (۴۹۴) (۴۹۵) (۴۹۶) (۴۹۷) (۴۹۸) (۴۹۹) (۵۰۰) (۵۰۱) (۵۰۲) (۵۰۳) (۵۰۴) (۵۰۵) (۵۰۶) (۵۰۷) (۵۰۸) (۵۰۹) (۵۱۰) (۵۱۱) (۵۱۲) (۵۱۳) (۵۱۴) (۵۱۵) (۵۱۶) (۵۱۷) (۵۱۸) (۵۱۹) (۵۲۰) (۵۲۱) (۵۲۲) (۵۲۳) (۵۲۴) (۵۲۵) (۵۲۶) (۵۲۷) (۵۲۸) (۵۲۹) (۵۳۰) (۵۳۱) (۵۳۲) (۵۳۳) (۵۳۴) (۵۳۵) (۵۳۶) (۵۳۷) (۵۳۸) (۵۳۹) (۵۴۰) (۵۴۱) (۵۴۲) (۵۴۳) (۵۴۴) (۵۴۵) (۵۴

کمراسی اساسی و اپو او کترو رتیه و دیل چو دد غی و غی  
فعا اراض متعادله و دوازه کید و دوز و مستی عیاض

۱۲۹  
 دو سینه پادشاهان کی پستری شود او هر چه وقت و در سینه  
 ای او می گویند و در ای او .

۱- واپورگرگندوی چه سایر بانو به چه می رسد  
۲- بایه خواشونی معلومی خود که کاره ابله می

بازرگانان و دهی‌های چلی به روختون گردو اندو گری  
در حاج محل به عدد ۶-۷ کسب می‌شود ای و او

معلوماتی معلوم ،  
معداد تنگه دی ویلی و ده چو دوزره وخته شنه بی.

۱- پهل کوچنی دپاره تیاری ابولی وه ، او حق د هند د  
 ۲- پهل کوچنی دپاره تیاری ابولی وه ، او حق د هند د  
 ۳- پهل کوچنی دپاره تیاری ابولی وه ، او حق د هند د

دغه دنگه دی د اعم و بلی و په حقه صوفی کی  
که چی دغه اوم ددی به ذوق برابر دی دنامه انتصابو و تکی  
م له به چاپره و د کچی.





نسخه: دو انگشتی، شماره: ۹۰، ورق: ۱

## حضر: عمر (رض) او گو نلماه بندخه

ای کچه: چی ذموره او عمر (رض) لر منیع لوی خدای  
حاضر دی.

حضرت عمر (رض) دره وویل چی عمر په ۱۲۵ هجری  
خبر دی خدای (ج) دی وسم در پانده و کچی.

بشمی وویل چی آبادی ذموره خاوه به دی او یرموره  
حکومت له کوی؟ پرده ارشده چی بایه ذموره به حال  
هان خبر کچی او دچی ذموره له حاله خبر به دی  
دوه گاهه ده.

حضرت عمر (رض) سمدستی ولاده او د بیت المال  
هغه می اوده اندازه اوده او غوره ی پر خپلو مبارکو  
اړه او اخيستل، ملگری چی می مرخوله وویل چی  
باید وبارزه به ها کچی قانع نه سوار په پله می هغه  
د کوهی کچه دی نه د اوده په خپلو مبارکو لاسونه  
لاند (دوهی) و د تیاره کچه دی او په خپلو می  
و د کچه او د خدای تمالی (ج) شکر می ادا کچه.  
پویر هر آمر اوس د لولکی پانده لارمه ده چی  
د خپلو یرد ستاواو پیوز لالو په حال هان خبر کچی  
اود غفور د خپل وس په اندازه مرسته و کچی.

والی چی دزمی په سرو شپو کچی یوه شپه  
حضرت عمر فاروق (رض) د خلکو د حال معلومولو  
دپاره د یوه ملگری سره د پانده ووت په دغه اړخ کی  
می د لیری د اود د لکپه ووهانگه ولیده اود هغه لوری  
روان سو، کله چر و د اودی سوولی لیدل چی یوه چغه  
د به کچه دی کچی می د بنگه پر اود پانده کچی او ددی  
کو چنیاو پر د اقول دی، کو چنیاو په ۱۲۵ هجری  
غورمه کوی خو و د می دیوه ساعت هغه بل ساعت نه د  
دوهی و د کواو چاچور کوی. کو چنیاو هر کچی د  
اودی له کپله ده او داری کوی حضرت (رض) د دغه سحنی  
د لیدو هغه دیر متاثر سو او ددی و د می سلام می  
و د اچاوه پوهنه می غن و کچه چی ولی ۱۰ کو چنیاو  
زاده ی.

کونای چمی و د نه وو پل: «وړی دی»  
حضرت عمر (رض) و د نه وویل ولی «ده بنگه غمی  
دوهی و د نه و ا کازی»

بشمی و د نه وویل او گوده چی په د بنگه کچی  
حشی دی؟

حضرت عمر (رض) د د بنگه سر پو د نه کی و می لیدل  
چی یوه اندازه شکی په او پو کچی ایشی پوهنه می و کچه.  
چی ولی دی په د بنگه کی د لیری اچولی دی.

بشمی جواب و د کچی چر د کو چنیاو د ختا یستلو  
دپاره چی کونای خوب و د می او بیده می او د پانه

# اټمسفیر

هغه هوا چې د مټکي د کړي شاوخوا اېی  
کمریند په شان احاطه کړې ده اټمفسر بلل کېږي  
او د دوی طبقو ویشلې ده لومړۍ طبقه ته تروپوسفر  
ای، د هوا د دغې طبقې لوړوالی ۱۰۰ ځله تر ۱۲ کیلو  
ترو پورې دی او په وروستی حد کې یې یو گرمي  
مناظرېګرا د څپېتو د جوړه د سپړي د هوا نظرات لکه  
اد، بادان، طوفان او نور همیشه په دغه طبقه کې  
پېښېږي.

## استراټوسفر

استراټوسفر د ۸۰۰۰ او دوه میلی طبقې ته والی د دغې  
طبقې ارتفاع ۸۰۰۰ متره دی چې په دغه طبقه کې اوریخ  
د اوږد پرمختللی هوايي پلنګل آرامه او بی تکلیف  
پېښېږي.

## یوټوسفر

یوټوسفر د هوا د پنځه طبقه ده چې ارتفاع یې ۱۰۰۰  
کیلومتره اټکل سویده.

دا د هوايي امواج په دلیري حاصلې څه څه څېرې  
هوا د دغې طبقې سره اټکلي او کښتې طبقې ته انعکاس  
پېښېږي.

## فیوټن

انګلیسي مشهور او پوه ریاضیدان په (۱۶۴۳-۱۷۲۷)  
په یوه کوچني کورني کښي ستورګي د اپایه خلاصی  
کړې او د کوچني والي څه څه ان دغې او علمي کارونه  
په دغه دود د لود د مکتب او خلاصولو وروسته په ۱۸ کلنۍ  
مړه شوی د کیمبرج پوهنتون ته داخل سو.

په پوهنتون کښي د اریک او د باغیانو په لاسه کړه  
لومړۍ فیوټن خپل افکار او عقیدې په ۱۶۸۶ کال د

د ریاضی (د طبیعي فلسفې) اوسني کتاب کښي ولیکل  
او د لوړو ته یې وراندي کړه. فیوټن پایله د هومې جاذبې

په کشفونکي د ډیرو کوچنیو عناصرو د حساب بنسټ  
پېژنکي او د نورو نظریې پوه هم وپولو.

# دریاضی مصر و فیت

وخیل پوه منګړي ته ووايه است چې په لاسه کې یو  
عدد ونیسه او هم ورته ووايه چې عدد په ۲ کې ضرب کړه  
او حاصل ضرب یې د ۶ سره جمع کړي هر عدد چې ولاس ته  
داغې هغه پر ۲ تقسیم کړي.  
وروسته د هغه څه پوښتنه وکړې چې خارج قسمت یې  
څو دی د هغه خارج قسمت ۶ ده د دغه هغه کې.  
هر عدد چې مو پيدا کړي هغه عدد دی چې ستاسې دوست  
انتخاب کړي او مثال په توګه:

$$\begin{array}{ll} ۳ = ۳ \times ۱ & ۸۱ = ۳ \times ۲۷ \\ ۹ = ۳ + ۶ & ۸۷ = ۶ + ۸۱ \\ ۲ \quad ۳ \quad ۹ & ۲۹ = ۳ - ۸۷ \\ ۱ = ۳ - ۲ & ۲۷ = ۶ - ۲۹ \end{array}$$



## توکي ستکالي

د پند پند خالي لار

یو نابېل سړی چاره داغوا او د پوځا څه یې  
د پند پند خالي د لارې پوښتنه وکړه. سړی ورته وویل:  
دغه د ژورګري د کان د ورسه مړه چې په مځه د دغه  
چوپ له کوه یې پیاوړې څپله تړه ده. لاس دغې په لوی  
نېري سوی چې د پند پند ته به ورسېږي.

## پوه طبیب

یو سړی خپله خدیفه مړه په لېږل کې د قوت د دوا  
د پاره طبیب ته بوتله.

چا کثرو ورته وویل: دا پادشاه چې څه څه کوي  
و خودی او بامېره وکړي.

لوی یې دا خبره موندله وکړه چې څه څه پکښي  
دا یې.

مور ورته وویل: دوه څه په پخپله لیکر وکړه، آ پاره  
خاڅونه تر ۲ چې کوچي په وڅوړم او وروسته یې لوی اړه  
و کړه چې دا خبره ته ورسېږي.

کله چې لوی د طبیب له محابه دا وویل مودی د مخ  
ورواړه او او پوښتنه یې وکړه: آیا دا پوه طبیب  
«السان حکیم» دی چې داسې څه په علاجونه کوي.



ارغندا و د گندهاړې يړه سمسوره او

زرغونہ سیپاہ

## دارغند، واوی کاسی

[illegible]

دو نسلو الی ہونے لگے :

دارند و دولتی را می دانند و با صاحب به کلی  
کمی می دانند و به هر دو طرف می دانند

دولہ الیواویدوایکی

[illegible]

ارغنداورد و روپيلودم، گز ۱۹ حوت،

[illegible]

Chlorophyll: 100

۱. در این کتاب، به بررسی و تحلیل سبک زندگی و فرهنگ مردم ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

[illegible]

۱۱۱۱ اولیٰ من حبیبی

دشمن و دلاور جنگ و دلاور و دلاور  
دشمن و دلاور و دلاور و دلاور  
دشمن و دلاور و دلاور و دلاور  
دشمن و دلاور و دلاور و دلاور

## دسون هواد

ادغند او د کندهار د پادشاه د سون د شپاړو لویه هنجې  
ده او د زردلو او د تودج لرگي په زیاتواله ده  
د کندهار په بازارو کې خره بیه یی او د دغی سیمې  
چند، و له لوت او نور لرگي تبادان کاروي اوله حقو  
عس بیل بیل شپان لکه دروازی، کلکیدان، چارهای  
کتور، لاشکو، گي واج، ارداسی نور چودوی.

## لاری او-پرکونه

هڪه چه داڻه ڏاڍو ولسوالي او ڪنڊ هاء چار  
تو منج لوهه ڦرو نه پرا ته دي او د مڻه اري چه  
ڏهنه او نه اوسني لار جهوه شوق پر بطور د ڪو نل مرچي  
پر لا ڏهاڙو پاڻ ار غميد او ته لاء اورا تله  
او اوسي پر ڪو ٽن مر چه جي ڪار ان هم  
(هه هي

سر داد محمد دای و خان چه د کنند هارنا هب | الحکومه و  
دجند سببی غصه ای د با خواو به منیع کنشی دشلو کچلو مشرو به  
ااماره یو چه سرک د چهار غصه ار سرده بودی جود کچی داسرت  
اوس هم سته | او خلکت او تخت او ته شک او داتنگه ار کوی .  
د سرده د باغ گیتها ، او جو ض هم دغا سر د | د  
جود کرل .

در روزه ماه تون دهر سوم مسجد گل سوزند دلاسی  
 (مخبره او پناه و دلاوری)

## زیارتوں کی

دار خنداب به ولسموالی کهنه در مشهور وزارت  
دلوی ولی با باصاحب دی دغه ستر روحا ای دمه سیت  
سید حسن ابدال او میری او دهم به ۹۳ کال به ۸۲ ه کبی  
وقت شوی او دلی پر لود د غولنی پنج وزارت له لی  
خاص و عام ورخی .

شاد دھوپ میں صبح

شاه حسین صاحب دین و صاحب دهر بدو در حاکم  
شوددای مر کبی بود با با صاحب رزبان تدر اوله  
و عمره به بود هو که هفته های کنی پروت دی چه هاشده  
با یا صاحب حلونک و ده . با نه به ۲۳ صخ کنی )

او دخی میای خلویخت ورهیی اوخیی دوام کاوه ادا  
 یکنده مار دغشکاری، سپس بولند، ادرسان، کلان،  
 هلمه، فراه، تیرپن او نور و سیمو پشته به ورته داتل  
 او دار شند او به یاغولو کچی به ای اطافونه د او ایست  
 اودغ، او به سله می به می افر او غرلو، غیری  
 د، شلو، می لو بو اوسان او روله او دخی میای به ای  
 د او تو سیده هم به د حکاچی د چو ز به هلمه اینه  
 چی توت به یاغوشول شروع کد

41-4 44.523

هنگامی که در غنچه او سیمه ها و سر درختی را غوطه ور  
کرد پس از آنکه در آب پیوسته را در صورت دانه های بزرگ  
شروع کرد به از غنچه او که در شکوفه های او در چهار  
شکله در غنچه های او در شکوفه های او در شکوفه های او  
در شکوفه های او در شکوفه های او در شکوفه های او  
در شکوفه های او در شکوفه های او در شکوفه های او  
در شکوفه های او در شکوفه های او در شکوفه های او

د پاپا صاحب اوسیدنه مهاله

مروغستانچی و شکوفی مبله خلاصه‌شی او بیله مهری  
همی به وز شوکتی دکدهار شوقیان سرده او  
با با صاحب ت مبله بیسی او دهیلو الایو الایو سرده  
وز غمتی وز رخ به درلو، ساذرلو، سطرنج، و درقوار  
تورلو، و تر روی،

باب دار خدا و دیوی

دارند او به باغبان و کهن دلداد او، شایسته است او،  
مهری، انار، تاک، توت، آلوچه، بهر او نوری میوی حبه  
او دانه باغوانه لپا تره دکنده دارد چادر په خلکو پوری  
ازداری.

پادشاه لویه سیچہ کندی هیندی پا لیز و نه هم کبیری  
خدم و دیچی، هواری، ارا و دیشی هم کری اند و دیشی می  
'ا' دس بجای ر دیشو به اا مه پادشاهی.

## دہیو و صادرات

د رشداو عېړۍ نه یوازې د ګندهار په بازارونو  
کېو غره پېرې او د عېړاد لوروسو ته هم پیلکه  
د جې میوادونو ته د دقې ولسوالۍ پیلې پیلې عېړۍ  
لکه زردالو، هکر پاده او انار صاد پېرې او د موه  
دملۍ عایداتو پوه لویه برخه تشکلاتی.



# د بنیاد ستاد ملکي ټاکل هم یو اوز د تاریخ لری

د چکلا د یو داسی ملکي په واده کې  
په دیو نان ستروا پته ژاوه اما نو لک  
سفر د اخلاسون د سترو د غاړه پام و  
چېنولو درو هم گډون کاوه

په پخوانی یونان کې داسی دود ؤ چې یوازی به په یوه  
شپږ زده گانو د نارینه شا زده گانو سره واده کولای  
سوی او دود ؤ اسی خلکو سوی کولای چې د بل مقام  
لوړه دیو چا سره واده وکړ چې د اود د یونان هغه  
دود هم ورسپدی (سپرون) دیو نان نامتو خطیب  
په یوه خطابه کې وویل : هرنگه به یوه دومی شپږ زده گي  
داو منی چې د یوه مری سره دی واده سی

داوخت په یونان کې د (پریکلس) د ماته وده بر لاس  
نامتو حکاک (کلیداس) به یو د پرو د اولی لیکونه او  
اغتوا کول هغه اوخت ؤ چې د سقراط فلسفه او د  
(پریکلس) د سیاست درس په یو یونانیانو ته کښل کیدی  
آتن د یونان په چارو کې لکه باوی، داسی  
چا بستنه ؤ هکله چې لوړی سپین و دای او د مرمر چکرو چکرو  
سفر د لږ یونان دواړه منځ کړو دغه چارو ته یوه خاصه  
چکلا او عظمت ور په برخه کړی ؤ

په داسی یوه ورځ د آتن په د سناز یوم کې  
خود ماشود ؤ د یونان چکلو او سپینو دودو ته  
دود پرمه نازک کال ا فوستو په چله ایزه توگه ولاړی  
او متملان په نې پلاسو کې وده د داسی په دی سپل ته په  
ژواځو خلک د اغلی او تماشا په نې کول مسابقه شروع  
کېدونکي وده دی د ل چې اتو غځولو نارینه په هر یوه  
یوه نعلی ټینگه و نیوله د مسابقې د پاره چې کوم حکم  
(میرا) ټاکل سوی دده په بولی به د اېملي دود وده  
کړه سوی چې د مسابقې د کړ سر تر پدیه په ټوب د غصه

دود وده د دېک په پای کې او دود ته بل ؤ چې دوی د سپار  
لاو متملان په ولنگوی او پوره د مسابقې دود وده  
داو کړی، او هر یو نعلی چې په دغه خپل لکولی دده  
د میرا ولاسی لاو د ساوه هغه په د آتن د چکلا ملکي پاچا یوه  
چکلی نعلی و بلل سوه

د مسابقې د کتلو د پاره په هر یو نعلی خپل وس  
تاماوه هره پرمانی لاس ته وده ی

پو کال چې داسی یو یو مسابقې ته تیا ری نیول سوی  
و (پسیاس) د حکم په توگه وده ها کول سوی ؤ  
دا هو ان د آتن د غځولو او د لا وده سپاهیانو هغه ټکله  
چې د (اسپارت) په چکله کې یونانی لښکر پان مسابقه  
سوی وده او یوه افرو ده ته و بلل وده چې له یو یوه داسی  
سرباز ته اېم چې د یوه د مسابقې حال و آتن ته په  
هغه ستاود سوی هغه ؤ چې دی کار ته (پسیاس) آماد گي  
چکلا د کړی او کله چې اسی په غصه پیل وکړی  
اسپار تیانو په سولسکر یا یوای دیو لو هغه کړی  
و ده چې په لویو اولی ته وده پریالی سوی

او هکله ددی طاقت په وچه او سوری د مسابقې  
حکم د ټاکل سوه

مسابقه داسی شروع سوه چې حکم پر خپل ټاکلی  
های وده ددی او هغه ته په وده چکله خلک هم د کړه  
د کپ وده و یوه یوه نعلی نې چې ها اونه نې چوه  
کړی وده تر ملا ټینگه و نیول (پسیاس) په بولی داسی  
حال کې چې د سیلان او په وده وده د مسابقه سوه  
خوا تان اړها پستی لږو نې چې هر یو یو وخوا  
د مسابقې ته هان تیا د کړی ؤ په غصه نې پیل وکړی  
دا چې د غصه پستی په ترڅ کې په نې سپینو یونانی او پنی  
د مسکې هغه پور ته کیدی داسی گه ان هم کیدی لکه  
سپین مرغان چې د مسکې هغه په هوا سوی دی  
د آتن ددی دودو له جملی هغه یوه چې شورو د پختان  
او تود دی ستر گي نې شخ و او له اود بدن سپین  
والی نول وده پدېغ والو ته سوی ؤ لکه هو سی چې د  
(السیاس) : چې مسکې هغه داسی نوله وده





په راځي و افغانستان کې د پښتو ژبې د چارام  
د زيار او گاو د ستيج د مخ يوه خلاند ه خيره

فضل، محمد (قصصی) یا بیرنگ، رژیسور او باؤدرته او باغاری

که موکله راجه وار ديدلي وي او په صوحتماً دودهي  
پوځل او باخوړهله ديوې آشنا هنري ښي څرخه  
راجه پراختيا لمانځه وځي وځي او ديدلي وي دا ځله هنرمند  
دي چې تر ځايي گډون لوستولکي په پښتني او د

د کابل د ادارې د یوې څپې او د دواړو خطرونو په اړه یې  
د یوې غلطې خبرې په اړه (چې د دې خبرې په تیر کال وروسته  
خول په اغېلې داسې د دوی د ډول د یوې

هغه شخصيت او غرو په ياده کې په غضاوت کولای شي  
د کار په لټه غواړي؟ چه هغه د خصوصي ژوند سره هم  
اشنا هم .

د اړمان می په ژبه کی وځو پوه ورځه کښه هاد  
د اطلاعات او کلتور په لوی مدیریت کی په خپله آډو او  
موانع شوم او نو موږی هنرمند چې کښه هاد په دو ستاډ  
د پری لسی کی کښی د پاره داغلی ژو لید ه علاوه د  
پردی چی وخت می هم د پر کم ژباړه او پښتنه چی ده  
د هنر او دده د ژوند په برخه کی ورسره وده شویم ښو  
کی د مالدیگر پر خپرو پښو اطلاعات او کلتور مدیریت

مضی که را می که به هم دو عددی هفت می شود یعنی هر یک را  
و به هر دو عدد هفت و دو را به هم دو عددی هفت و دو را  
هر دو عددی می نماید که به هم دو عددی هفت و دو را  
و به هر دو عددی هفت و دو را به هم دو عددی هفت و دو را  
و به هر دو عددی هفت و دو را به هم دو عددی هفت و دو را  
و به هر دو عددی هفت و دو را به هم دو عددی هفت و دو را  
و به هر دو عددی هفت و دو را به هم دو عددی هفت و دو را  
و به هر دو عددی هفت و دو را به هم دو عددی هفت و دو را

۱۳۱۳ کی دکندها دپه شاه قبر کی (په بدلی ام) .

تخصیلات میں اعلیٰ ہوائی پوری دی ہو رہی ہے  
دعوت و معاذ اولہ کہلہ میں دھنہ اعلیٰ ہوائی  
مگر ترہنہ و دوستی میں شخصی مطالعات اور ہدف  
داس کی کتابت ہو رہی ہے ہدیہ

دوخت له والي نه مني می پوا هم منده ده  
دالده کړه پوهنه مني هنی وکړه .

من۔ ذکر مع وقتہ و دعا تر او پاچا داما ایک

مدرسہ علاقہ دشر و مڈوید ۔

ج۔ جان مسد خان (پکنجا) یعنی دکندهار پاو  
دچرا ما تیکه هتر پلار او دهغه زیات فتوای ددی موجب  
خوچی ما ددی منر یعنی همان و و اچاره لکه عسکه چی  
معلومه دهغه لومی یچرا چی مو برخه پکنجی ددلو دل  
میهغه دپلار چرا چی د (دستمال) په نو ۴.

س-آمالی ای استاد موخو کوه

ج-جهان مصدخان (پکیتا) می استاد دی

س-به سوم نگاه به کند هار کی هغه وخت دئی تر  
وضع هکله ره

ج-دئی سره سره چه پاد ورتنگو شر بطو کوه

مالیت لاس اوردی کئی و شو به هغه

دخلكو په اذها او کئی ای های ویوی

س-مستاسو لای ددای کوم دئی به که مسک اوی

دندو ددای مو تو مو و اخلی کوم چرو و دوسته مو پر شا پکوه

د لودل

ج-۱۳۲۶ کی (دستمال) (نامه لکه هکله چو  
مع کئی مو و ل لوم لای ددای دئی ده دستچ

د دستم

او ورتنگه داری احمد شاه با پاد پستو به

د سلطان مرگه ددای پری لکه د جاسوس و هغه ددای مو

مور کئی می مختلف و لونه او پوانی دئی

س-کوم چه ددای مو و مران او همدای

د هرتنگه دو ل لوباره

ج-البته داضاوت به لیدو لکوه

داده ددای لودل خود طوطو سره و لای شمه

د لایات لای می کادکا واد به اکثره

د دای مو کئی می هم ددای لودل لایاره

س-آمالی پوهتلاي سم چو ددای مو

د لایاره ددای عامل هکله

ج-البته که پوی خوا ددای مو ددای مو

او دگانه ددای مو و ددای مو ددای مو

ساحدوا لای هکله کئی کچو ددای مو ددای مو

س-بها لای (اصلی) که بل ته به کله

کوم وخت تمی او او هم که نکله به و ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

ج-۱۳۳۸ کی ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

یاد میگویند ددای مو ددای مو ددای مو  
د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

ج-د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

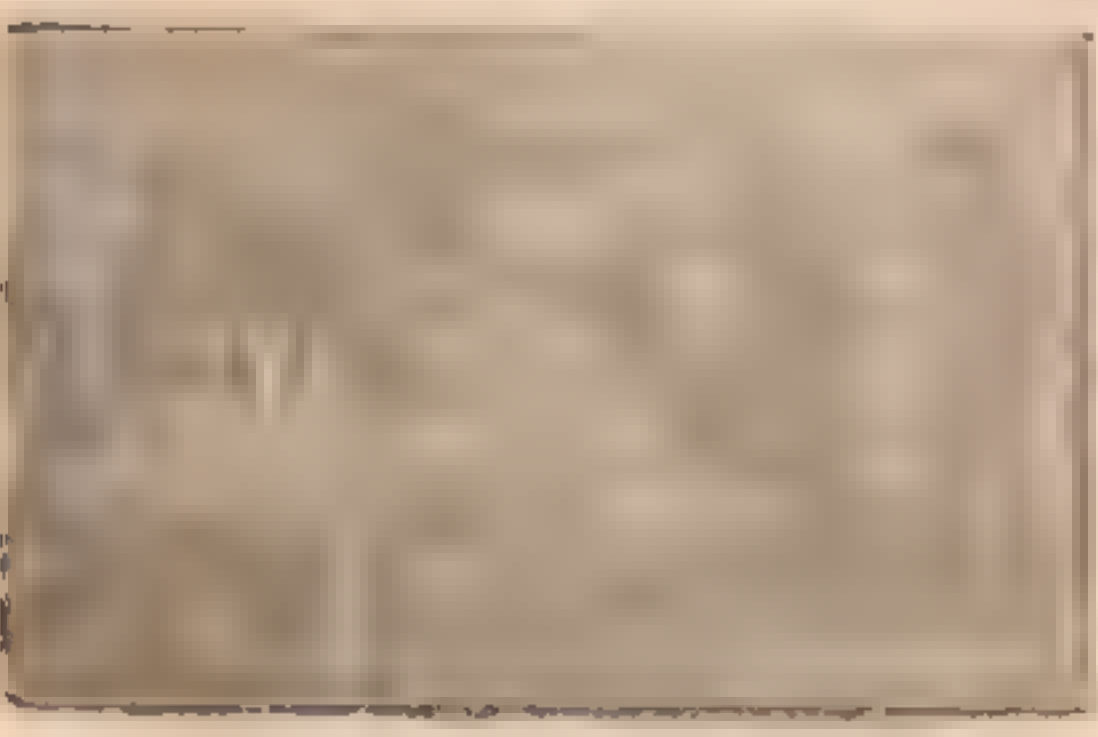
د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو



د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو

د ددای مو ددای مو ددای مو ددای مو



۵۔ یہ اسی حال کی ہے تازہ کی باپ و لڑکیوں کو  
 چھوڑ کے یو یو روہی غنی کش کے لاسوہ کی

❖ ❖ ❖

## تور سمپټمبر...

حال دا چې په ايراني کي هيڅ يو داسي قانون وجود نه لري چې د يوه هيواد خلک ته د خپلې خاورې د آزادۍ د پاره د مبارزې هڅه منع کړي. کواوخت چې هېڅ هيواد د اسرائيلو دغه بې رحمانه حملې ته تائيدولي او د دوی ملگر تياوي نه کول نو داسي فيصله يې وکړل چې په منځني ختيځ کي د اسرائيلو دغه بې رحمانه حملې ژر رږږه شي. په دې سې هراکله چې دغه فيصله د اسرائيلو د ټوان وده او دغه فيصله امریکا په ملگرو ملتو کي وپور کړل.

همه بهرنيانو چې د هغو کلودا هېڅي په منځني ختيځ کي پېښ شوي دي، د ملگرو ملتو په فيصلو سره نه منل کېږي، بلکه د دې اصلي او اساسي علاج د دې چې عرب په خپل حق ورسېږي او دوی ته خپلې مېشکې ورکړي. دغه فيصله يوازې د نړۍ لوی هيوادونه کولای سو چې په عادلانه ډول سره يې حل کړي، نه د ملگرو ملتو مؤسسه.

د دروستو کلودو پېښو هغه داسي معلومېږي چې د فلسطين د ادارې ډول ډول تاسيسات کيکولو نه د خپلې خاورې د دفاع د پاره کوي او هيڅ يو هيواد يې کولای چې د هغو منځنيو د همېشه د پاره وکړي مگر هېڅ هيوادونه کولای سو چې د فلسطين د مبارزينو دغه

کتېکونه د نښې مودي د پاره پته کي لکه اردن چې د فلسطين د مبارزينو پر کمپو باندې بې رحمانه حملې وکړي او د فلسطيني ادارې دغه بوليان همېره خلک ته مړه او ټپيان کړل او د خپل هيواد هڅه وشوې ل مگر بيا هم اردن و نه سواي کولای چې د فلسطين د مبارزينو دغه دوامداره مبارزې ودرځي کي او د همېشه د پاره يې نه هڅه يوسي.

کوم شمرد او فکر چې د خپلې خاورې د آزادۍ د پاره د فلسطيني مبارزينو په سر وکړي پيدا سوې دي تر هغو چې د دوی خاوره او مېشکه وراپله نه سي، د دې امکان نشته چې د دوی سپېڅلې ډېر خطرناکه جنبشونه ورسو او د خپلې خاورې د لاسي نه د اوسولو د پاره هر ډول قرباني و نه کړي

لوس چې د فلسطين د مبارزينو د تل ابيب پر هوانې ډگر په مودېځ کي پر ۶۶ گڼو اسرائيلو سپوږمۍ مېړه او حمله کړل. د هغه يې دغه هاي هڅه و نه کول او د بوليان په سر وکړه او دغه د فلسطين د مبارزينو دغه حملې ته تائيدول سول او احتجاجونه يې باندې وکړه. د سر وکړې دغه د ادالي المان پوليسو پر فلسطيني مبارزينو حمله وکړل او دغه کي مړه کيږل خو علاوه پر دغه اسرائيلو په پل ډول د بېلت په هغو هايو کي چې د فلسطيني ملگري او سېدن په مدي شروع کړي او د نړۍ کي گناه کو چييان او سپېڅلې نړۍ ته او ټپيان کړل د اسرائيلو دغه حملې لږ ډېر د مودېځ ورسېږي ته چې نړۍ او د دې وې د ملگرو ملتو هيوادو چې د فلسطيني مبارزينو په نتيجه د دغه کول او دغه دوی سره منل په نې بد گناه د اسرائيلو دغه او دغه حملې يې په سوريه او لبنان باندې ناچېره وبللي و په دې باب يې هيڅ و نه ويل.

او د سوريه او لبنان هيوادو د اسرائيلو دغه سختو حملې په نسبت ملگرو ملتو ته خپل شکايت وکړي او د ملگرو ملتو هم په دغه باب غواړي وکړل. په دغه غواړنه کي يې کومه نښه و سره، غير عادلانه د اسرائيلو په گټه و نه، مړه د ملگرو ملتو دغه فيصله د دوی لخوا په ډول پادې چې د اسرائيلو په گټه او د عربي هيوادو په ټوان و نه.

که هغه هم د نړۍ ټولو هيوادو ته په ترڅا معلومه ده چې اسرائيل ټول نړۍ کولوکي او همېشه يې پر فلسطينيانو باندې ظلمونه کيږي د دې اردو يې د خپلې خاورې هڅه يې اړي دي مگر بيا هم هېڅ هيواد په ملگرو ملتو کي د اړيښت نه وکړي چې په منځني ختيځ کي دې جنگي عمليات ختم شي. د اومړي و هيوادو دغه فيصله د اسرائيلو په گټه او د عربي هيوادو په ټوان و نه اسرائيلو د ۲۴ گناه په موده کي د ملگرو ملتو هيڅ فيصله نه ده منلې او د همېشه د ملگرو ملتو په خلاف خپل بوليان کوي و خپلواکو و ظلمونه او د مړو کوي او دغه فيصله چې د دوی منلې ده او د ملگرو ملتو يې بولي هڅه داده چې بيا په فلسطين د مبارزينو د نښې خاورې د دفاع هڅه تيرسي و د داسې خپلې خاورې د آزادۍ د پاره کوم کرښه و نه کړي او د دوی تر غلامۍ لاندې ژوند وکړي



# د کندهار خاصي لوبی...

کامی کډې و داسې نو د اودنې لیک هغه  
 مطلب داندې چې ملکانه د لوبې و ساعت تری  
 واکړی او پادافری وختونه لری بلکه له پده ی  
 ملیده پمچی هر ملک ته دیوه صیح مشقو لیت  
 وروسته کافی قدر پیچ اودلو وچا دس و د کچې هغی  
 یی خود کولای سی خپل د بدن غړی قوی اود صرف شوی  
 دماغی ارزی تلافی وکړی په کندهار کې د پوی غواړد  
 ملکانو مشقو لپرونه خصوصاً د عمومی دشتمبو په  
 وده وکړنې د پرکم د ی اوله بل پلوه دوی په داسی  
 اوبوا وساعت تور ووردهی ودهی تری چی ملک  
 اقصه بل شی په کښی مقصود به دی اود اقصانو له لیکه  
 چی اود توره اشاره شوی په پله دوی اردد وی  
 وچا دچا پیر گاولی پانو اولادو پانو د وجه دی  
 اوبه نتیجه کښی دقوله صیح داسا له پری ده  
 له گړزی مور یا پوخیلو ملکاتو ته په کلکه متوجه شو  
 او هغوی له اجازه ورنکړ وچن خپلی ودهی په جزی او  
 میثوبیانو پری کی ی بلکه هغه باید تر سختی  
 پاملرنې وچو وای اود وژنی لاندی و نیسو او یا اقلا  
 هغوی په یوه کسب او کار مشغول کړ و تر هر دغو پیکارو  
 لو اوجی بدنی او اقتصاد دی لپاونه پکښی پراخه دی  
 مشق وایسو او تر وسه وسه تی دوا تلونکی و د لپاره  
 داسی چتر کړ وچن دهان او خپلی قو لنی لپاره  
 گټور سولای شی د اده ذمو د محیی هیله چی خپلو  
 گرانو چادریانو او وطنوالو ته مروره ندی کړه

# د وړکو اساسی...

وکړی گواکې دده ستر او ارزښت ناک کار  
 لر همدی په بڼه نوگړو تلی و خپله و طیفه تی اجرا کړی  
 اود د تلونکي لسل اود تادریخ په اړه مستو لنه دی

بلکه اولاد به یی وکی نوکری  
 تل تله به یو راوړی  
 که هغه هم د اسیا د اود اوسنی او  
 د تلونکي نوکری مرغی او ملی

موسایین د پاره یونی اجتماعي  
 اقتصادي اوتودو اصل ارزښت  
 لری خو په هغو وړو کښی تربیوي  
 او عرفانی مسائل د لپاڼی اخیست

وده دی او د قو له سی پسی د علم هر فان و  
 سمی دوزای پرپاڼه اساس کښی دود ل شی لیک  
 دودانی لپدای چه سم او پوخ وی دقوله و دانی قیامک  
 او محکمه راغی

نن حکو متوله ا داسا دان دود وکود تعلیم او  
 دوزای په لار کښی د وړو ارباسی د پانی ایسی غره و  
 اود دغه کار د پاره په علمی او تربیوي لعا ظو مینو د سیدل  
 لازم گڼل شوی و د کڼو لونه بهودونکی او هر وړ و  
 تعلیم او تربیوي مؤسسې د خپل له داخلې دی او دقوله  
 کوشش دادی چه خپل و د وکی د دوزای دان اود تعلیم  
 اساساتو سره سم لری کی ی خوچن سپاه خپل هیواد  
 او قو لنی د پاره ټکړه اود سیدل غړی غنی جود شی  
 اود هیواد او هیوادوالو په درد و غوړی اود خپلو  
 خلکو د پاره ستر خدمتونه وکړی

په دغه وخت کښی چو دمو و هیواد د انکشاف  
 پرخوا وړان دی دیکه مرغه دمو په خلکو کښی د  
 احساس قوی شوی او هر هره د خپل اولاد د دوزای ټکي  
 وونه په فکر کښی دی او خلک مو په د هیله دی چی  
 د خپل اولاد د تعلیم او دوزای هم و خودی تولد ی کپله  
 هغوی تعلیم او تربیوي موسسو ته داخلوی او حقو خا وچي  
 هیوادوالو ته دلیر او هیله من دی

خو باید دغه حقیقت هر گنده کړ وچن و اهی په دغه  
 هیله لرل وای پان داسی او تر پوښی د مسو و د هغو په  
 د سیدل لور و دوالد پخوا د کولنې د نور د مشرا او  
 وظیفه سر ته د سپړی او د حقوق چی پر خپلو مشرانو  
 لری نه ادا کښی بلکه گودنی مشران محکمه دی چی په  
 کړو او تر کړو د پان دی د هغه دوزای او اخلاقو ته پام  
 وکړی و پری پړدی چی پریده لار و لاد شی دود کښو  
 هغه په اخلاقی کترو دیو او اجتماعی فساد و قو  
 اخته شی

دیکه نه شته چی تعلیمي موسسو او د دوزای مرکزونه  
 و د وکود دوزای په لار کښی خپله وظیفه ا سړا کوی خود ا  
 والدینو و جیبه او فرش ذمت د وچي هغوی د خپلو و و کړو  
 د اسلامی معتقداتو هغه فاعله اوی پروا نه شی ا د پری او  
 اړدی چی د کوچنیوالی هغه هغوی اسلامی او امروته  
 داود و گړ لوی بلکه باید په دغه محکله او د اسلامی  
 اخلاقو او دوزای په باب یی کلکه پاملر نه او  
 غاړه وکړی





# ته ليدو ته ښي د عرفانه

سو

ای ذمور مستوری یلا ده	د پو هسي قهر ماله
ای د ټول بشر غمخواره	ته دوه تری د مرغانه

دغه ټول ستا پرکت دی	په دواکي چي ان ورو
دغه ټول ستا لور هست دی	او د پاکي چي می ویشو
دغه ټول ستا د لور هست دی	ایشیا کي چر او ورو

نتیجه ده ستاد لیساره	حاجت تالری پو ۱۱۰
ای د ټول بشر غمخواره	ته د پو هسي د مرغانه

پرا لوم بهب دی کاسیا په	بشر تیا کي په چوونه
ایسان دی د مېه په	خبر تیا کي په چوونه
دو شش دوره تیا په	مهر تیا کي په چوونه

کو چنونه دی شاه د ده	ستا مرث دی چر دینا
ای د ټول بشر غمخواره	ته دوه تری د مرغانه

چي میک وک کیم پاسو کي	ستا په زارو شفقت
الهی دی دیا کد قور کي	الریکو په چي د رحمت
ایشیام دی مته نور کي	په کو چن و لیا قت

دغه ټول ته یی شاهکاره	چي لای یی دی کي د روچانه
ای د ټول بشر غمخواره	ته دوه تری د مرغانه

مخترع دی او چوون کي	چي کاشف سود پر یی
داجهان دی په گلشن کي	چي لای وینو خواخوا
دواج دیا کي دی چمن کي	ټول معنونه دی داسقا

سقا ش دی دیشماره	د د چا لای عیا نه
ای د ټول بشر غمخواره	ته د پو هسي د مرغانه

سقا مقام نه می سلام دی	ای ذمور دوزو قدسیه
پر موږ پور دی احترام دی	ای چروونکي مؤد په
پر چسته دی لور مقام دی	ای د پو هسي مر تیا

زه نو شاده دی خدمتکاره	تل دی لای پر دی چپانه
ای د ټول بشر غمخواره	ته د پو هسي د مرغانه

# شمس الدین کاکړ

خلکو ته باید د آزادۍ د ساتلو  
دوس ورکړي د شې.  
(کارتو)  
د آزادۍ ساتلو لومړی شرط  
پوښتنه ملي بوداړي او خلکو  
تر منځ اتفاق دی. په دې قوت سره  
استقلال او ملي حاکمیت ساتل  
کېږي.  
(فرانکلن)  
د نورو سوغات آزادۍ  
(افغان)

## د پوهاو افکار کتاب

کوم کسان چې په او هالي  
افکارې ملوې هغوی په شکله  
پوهې او دې ملګري نه دي.  
(فایپ سولې)  
کتاب بودا سره د نړۍ دې  
چې په پلاخي هغه موه نړۍ  
کوي او موه د انسان مړهون  
ګرزي.

(۰۰۰)  
د نړۍ د پوهاو سره  
د آشنای او خبرو پوهنې لار  
د هغه آوازو مطالعه ده، کوم  
چې هغوی سوو نه کاله پخوا سره  
شوي او داسې ترڅو روڼ لاري  
دي.

(د کارت)  
هوک چې يو ګڼو کتاب  
له منځه وړي داسې دي لکه چې يو  
پوه انسان له منځه وړي.

(سولې)  
کتاب د تمدن پای ده.  
(۰۰۰)

دده نامتو شاعر اشعار هغې  
مخونې او په ادبي ستاېمو مجلس دي  
شمس الدین کاکړ د (سراج لمونځي)  
په نامه يو بل کتاب هم ليکلی دی  
نوموړی کتاب د پښتو نيم منظوم  
نثري او د قلمي او د نثري منظوم  
کوي او دده د کلام نمونه په لاندې  
ډول ده.

د خدای د پاره د ماچېپه  
د ننگور او د نېغ مېچېپه  
زبات مې تر حده د هېر رنځ سو  
له خبرو اوڅله له ما غرېپه



شمس الدین کاکړ

## پښخې خبرې

هوک چې د آزادۍ ازاده نه لري،  
هغه اخلاقي مسئولیت ته هم غاړه نه لري  
(اوسطو)

انسان هغه موجود دی چې باید تل  
منځ ته وړاندې ولاړ شي.

(فېچه)  
دلور د همت خاوندان د ژوندانه  
دلاري په پېچو موکي په شکله د ما ورسې  
سره نه منځ کېږي.

(ناپلېون)  
هغه هوک چې د نورو د آزادۍ مخالف  
وي نو پخپله د آزادۍ لیاقت نه لري.  
(لېنګلن)

په تېره کچه کې چې کم عکس  
په پای سوې و غاړه سر (سراج لمونځي)  
په اعلی شاه محمود پری رااستولی  
ده چې د دې دغه په نامه یې  
چاپ وړ.

شمس الدین کاکړ بن دکندهار د چهار په  
کلاچ آباد او د مې کلي کې زیږېدلی  
دی او هلته یې د کوچنیو او د ورو

تېره کچه کې ده د ورو او د ورو  
خپلې او خپلې د ورو عسکري په  
هند کې کتېر کې پدی که هغه هم



## شاه محمود وزیري

نوموړی شاعر د خپل وطن هغه  
لېوې او سپدی خو همیشه تر خپل  
مور او د پادشاهه خوا ده شمروا  
وېلی دی.

شمس الدین کاکړ د خپلو  
شمرو پرېسته دیوان لري او په  
۱۳۳۸ هـ کال کې یې نوموړی  
دیوان تکمیل کړ.







# په کندهار کې د پښتو نستان ملي ورځ ونهانځل سوه



اجراسوه، وروسته یو شمېر چاربان او ځده کوونکي  
دموهر او په سودای غرقې مبار کې له ولاده او  
حضرت محمد مصطفی (ص) پا که روح نه او درود لېږلو  
وروسته یې د پښتونستان د ملت د آزادۍ د پاره د هوا ی  
و کې ی، بیا د لوی احمد شاه بابا او دمېر وېس په  
د یادولو وړه ولال او د گسلو امله وروسته

د پښتونستان د ملي ورځې د تمانځلو مراسم  
په اېمه د قران مجید د هر مبارک و آیتو په  
پښتونستان په دات کې پراخېدل شوه او  
د هار د سر پرست چارواکي په وینا د پښتونستان  
د ورځ پورته سوه  
په دې مراسمو کې د ولایت د مقام وکیل او مشرولې



د پښتونستان د ملي ورځ په چنگ او سره د پښتونستان ملي ورځ پراخېدل شوه

پاندي کېښودل .

د دغې ټيکنرغې ورځې په هکله د قبايلو د مدد پرېت  
له خوا د چارواکي په ميلستون کې د قومي له خوا  
ميلستيا سوي وه چې په هغه کې ملکي او عسکري  
مامورينو د جهاد مکتوب او په کندهار کې اوسېدونکو  
پښتونستانيانو گډون کړی و .

په دې لسمه منصوبي، عسکري و ملکي اورو  
د پښتو د جهاد مکتوب او په کندهار کې اوسېدونکو  
پښتونستانيانو گډون در اود .

په دې ورځ کې د طلوع ا نقان د ورځپاڼې  
لخوا د پښتونستان د ملي ورځې په هکله  
سوي وه، اولېخ او د کندهار د اوسېدونکو  
پښتونستانيانو له خوا ملي ا ټولن





د پښتونستان مشر خان عبدالغفار خان چې د استعمار پر ضد دې سختې  
مبارزې کړې او اوس هم په دغه هکله مجاهده کوي او آرغځو پورې  
خپلو ملي مجاهدو ته دوام ورکوي ځېر چې پښتونستان جوړشي

د کنډواري دولتي مطبعه